

***Sprawozdanie z działalności
Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie
i efektów pracy organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej
w Powiecie Ciechanowskim
oraz realizacji zadań Powiatowego Zespołu do Spraw
Orzekania o Niepełnosprawności za rok 2022***

1. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie – sprawy organizacyjne

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie jest powiatową jednostką organizacyjną, która realizuje zadania Powiatu w zakresie m.in.: pomocy społecznej, wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych. Wewnętrzną organizację Centrum, jego strukturę i zakres działania określa Regulamin Organizacyjny, przyjęty Uchwałą Zarządu Powiatu Ciechanowskiego nr 143/2022 z dnia 10.10.2022 r. W strukturach Centrum funkcjonują: Dział Finansowo-Księgowy, którym kieruje Główny Księgowy; Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej, którego pracę organizuje i nadzoruje Koordynator Zespołu; Zespół ds. Świadczeń i Pieczy Instytucjonalnej, którego pracę organizuje i nadzoruje Koordynator Zespołu; wieloosobowe i samodzielne stanowiska pracy, które realizują zadania wyznaczone przez Dyrektora Centrum; Punkt Konsultacji Specjalistycznej oraz Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, który mieści się przy ul. Kopernika 7 w Ciechanowie. Zadania Centrum i Zespołu w roku 2022 realizował Dyrektor i 19 pracowników (stan na dzień 31.12.2022 r.) Wśród zatrudnionych pracowników 2 przebywało na urloпах macierzyńskich, rodzicielskich i wychowawczych.

2. Realizacja zadań wynikających z ustawy o pomocy społecznej i innych ustaw z nią związanych

2.1. W zakresie prowadzenia i rozwoju infrastruktury domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym

W Powiecie Ciechanowskim funkcjonują dwa domy pomocy społecznej pobytu stałego, dysponujące 290 miejscami. Dom Pomocy Społecznej „Kombatant” mieszczący się w Ciechanowie przy ul. Batalionów Chłopskich 12 przeznaczony jest dla 105 osób w podeszłym wieku oraz osób przewlekle somatycznie chorych. Dom Pomocy Społecznej w Ciechanowie mieszczący się przy ul. Kruczej 32 przeznaczony jest dla 185 osób przewlekle psychicznie chorych z wygasającymi miejscami dla osób przewlekle somatycznie chorych. Na dzień 31.12.2022 r. w Domu Pomocy Społecznej w Ciechanowie przy ul. Kruczej 32 przebywało 9 osób przewlekle somatycznie chorych.

Według stanu na dzień 31.12.2022 r. w obu domach pomocy społecznej przebywało łącznie 270 mieszkańców (DPS „Kombatant” - 89 osób, DPS ul. Krucza 32 - 181 osób). Był to

kolejny rok, w którym w domach pomocy społecznej na terenie powiatu ciechanowskiego były wolne miejsca, w Domu Pomocy Społecznej „Kombatant” – 16 miejsc, natomiast w Domu Pomocy Społecznej, ul. Krucza 32 – 4 miejsca. W ciągu trwania 2022 r. zaobserwowano ciągle zainteresowanie umieszczaniem w domu pomocy społecznej dla osób przewlekle psychicznie chorych, natomiast nadal zmniejszone jest zainteresowanie umieszczaniem w domu pomocy społecznej osób w podeszłym wieku. Mieszkańcom przebywającym w domach pomocy społecznej na terenie Powiatu Ciechanowskiego zapewniona została całodobowa opieka, ze względu na ich wiek, chorobę i niepełnosprawność w związku z brakiem możliwości zapewnienia im tej opieki przez najbliższą rodzinę lub gminę w miejscu ich zamieszkania. Od stycznia do grudnia 2022 r. w obu domach umieszczono łącznie 39 osób (w 2021r.- 41 osób).

Analiza działalności i poziomu usług opiekuńczych w obu domach wskazuje na zapewnienie ciągłości opieki i działań rehabilitacyjnych. Zakres usług ustalany jest zgodnie z indywidualnymi planami wsparcia mieszkańca. Podstawowym celem działalności domu pomocy społecznej jest zapewnienie mieszkańcom całodobowej opieki, niezbędnych potrzeb bytowych, opiekuńczych, wspomagających oraz umożliwienie korzystania z przysługujących mieszkańcom świadczeń zdrowotnych. Dom pomocy społecznej stara się ułatwić przystosowanie do nowych warunków życia z zachowaniem indywidualnych upodobań i zainteresowań każdego mieszkańca.

Zarówno Dom Pomocy Społecznej „Kombatant” jak i Dom Pomocy Społecznej ul. Krucza 32 osiągnęły wymagany standard i w styczniu 2007 r. Wojewoda Mazowiecki wydał decyzję o bezterminowym zezwoleniu na prowadzenie obu domów pomocy społecznej na terenie Powiatu Ciechanowskiego.

2.2. W zakresie umieszczania osób ubiegających się o przyjęcie do domów pomocy społecznej o zasięgu ponadgminnym

Zgodnie z obowiązującymi przepisami decyzję o skierowaniu do domu pomocy społecznej i decyzję ustalającą opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej wydaje organ gminy właściwy ze względu na miejsce zamieszkania osoby w dniu jej kierowania do domu pomocy społecznej. Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie, na terenie którego usytuowany jest dom pomocy społecznej wydaje z upoważnienia starosty decyzje o umieszczeniu w domu pomocy społecznej. Dotyczy to osób kierowanych do domu pomocy społecznej po styczniu 2004 r. Osoby umieszczone w domu pomocy społecznej i posiadające decyzje o skierowaniu wydane przed dniem 01 stycznia 2004 r. pozostają na dotychczasowych zasadach. Odpłatność

za pobyt w domu pomocy społecznej ustala się do wysokości średniego miesięcznego kosztu utrzymania (w 2022 r. wynosiła ona w DPS „Kombatant” – 5.013,00 zł, natomiast w DPS ul. Krucza 32 – 4.492,00 zł). W omawianym okresie wydano również 47 decyzji zmieniających wysokość odpłatności za pobyt w domu pomocy społecznej ponoszonej przez mieszkańców (DPS „Kombatant” – 12, DPS ul. Krucza 32 – 35).

W 2022 r. tut. Centrum wydało 39 decyzji o umieszczeniu w domu pomocy społecznej na terenie powiatu ciechanowskiego (19 do DPS „Kombatant” i 20 do DPS ul. Krucza 32). Umieszczone osoby pochodzą z terenu Miasta Torunia (8), Miasta Ciechanów (6), Gminy Gliniojeck (5), Gminy Ciechanów (4), Miasta Mińska Mazowieckiego (2), Miasta Białystok (2), Gminy Baboszewo (2), Miasta Bydgoszcz (2), Miasta Inowrocław (2), Gminy Lubicz (2), Gminy Opinogóra (2), Miasta Łysomice (1) i Gminy Sońsk (1).

2.3. W zakresie prowadzenia i rozwoju infrastruktury powiatowego ośrodka wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (zadanie administracji rządowej realizowane przez powiat)

Ośrodek Wsparcia w Ciechanowie jest placówką pobytu dziennego, przeznaczoną dla osób dorosłych z niepełnosprawnością intelektualną – typ B. Celem Ośrodka Wsparcia w Ciechanowie jest organizowanie wsparcia społecznego dla osób, które z powodu choroby psychicznej lub niepełnosprawności intelektualnej mają poważne trudności w życiu codziennym. Cele statutowe Ośrodka to:

- organizowanie oparcia społecznego dla osób, które z powodu niepełnosprawności intelektualnej mają poważne trudności w życiu codziennym, zwłaszcza w sprawach bytowych, kształtowaniu swoich stosunków z otoczeniem;
- przeciwdziałanie instytucjonalizacji poprzez jak najdłuższe utrzymanie osoby w jej naturalnym środowisku – rodzinie i miejscu zamieszkania;
- kształtowanie właściwych postaw społecznych, zwłaszcza zrozumienia i tolerancji wobec osób niepełnosprawnych – integracja społeczna;
- podstawowym zaś, codziennie realizowanym zadaniem jest podtrzymywanie i rozwijanie u osób z niepełnosprawnością intelektualną umiejętności niezbędnych do samodzielnego życia. W szczególności chodzi o pomoc w sprawach związanych ze współżyciem społecznym, dbałością o zdrowie, gospodarowaniem pieniędzmi, spędzaniem wolnego czasu, czy też utrzymaniem kontaktów z rodziną i przyjaciółmi.

Decyzję o skierowaniu uczestników do Ośrodka Wsparcia wydaje tut. Centrum z upoważnienia Starosty Ciechanowskiego na każdy rok kalendarzowy. Od lat wydawana jest większa liczba decyzji kierujących niż liczba miejsc statusowych z uwagi na przepisy Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 roku w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. z 2020r. poz. 249 t.j.):

- § 7 ust. 8 „okres, na jaki osoba została skierowana do domu, może być przedłużony, w szczególności w sytuacji braku postępów w realizacji indywidualnego planu postępowania wspierająco-aktywizującego, okresowego braku możliwości skierowania osoby do innego ośrodka wsparcia, domu pomocy społecznej lub warsztatu terapii zajęciowej albo braku możliwości zatrudnienia, w tym w warunkach pracy chronionej na przystosowanym stanowisku pracy”

- § 7 ust. 9 „W razie częstych nieobecności uczestników, trwających przez okres dłuższy niż 10 dni roboczych i związanej z tym możliwości świadczenia usług dla dodatkowych osób, do domu mogą być skierowane kolejne osoby, jednak w liczbie nieprzekraczającej liczby uczestników o częstych nieobecnościach, nie wyższej niż 20 % liczby miejsc w domu”.

Na dzień 31.12.2022 r. faktyczna liczba uczestników Ośrodka Wsparcia wynosiła 33 osoby (w 2021 roku – 33 osoby na 30 miejsc statusowych, w 2020 roku – 33 osoby na 30 miejsc statusowych, w 2019 roku – 34 osoby na 30 miejsc statusowych, w 2018 roku – 33 osoby na 30 miejsc statusowych, w 2017 r. – 35 osób na 30 miejsc statusowych, w 2016 r.- 35 osób na 30 miejsc statusowych, w 2015 r. – 30 osób na 24 miejsc statusowych).

W listopadzie 2022 r. do tut. Centrum wpłynęły 33 podania z prośbą o przedłużenie decyzji kierującej do Ośrodka Wsparcia w Ciechanowie na kolejny rok. Analizując sytuację osobistą uczestników i zgromadzony w sprawie materiał dowodowy do wydania decyzji administracyjnych ustalono, że wszystkie 33 osoby spełniały kryteria określone w ustawie z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej oraz Rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 roku w sprawie środowiskowych domów samopomocy i kwalifikowały się do korzystania z usług specjalistycznych świadczonych w Ośrodku Wsparcia w Ciechanowie. W związku z powyższym w grudniu 2022 r. wydano decyzje o przedłużeniu pobytu w Ośrodku na rok 2023 dla wszystkich 33 uczestników. Ustalono także, że w przypadku wydania w stosunku do któregoś z uczestników decyzji odmawiającej, nie ma możliwości zapewnienia tym osobom wsparcia w tej formie w innych placówkach tego typu na terenie Powiatu Ciechanowskiego z uwagi na brak wolnych miejsc.

Zgodnie z art. 51b ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej korzystanie z usług świadczonych w ośrodkach wsparcia osobom z zaburzeniami psychicznymi, niebędących usługami całodobowymi oraz korzystanie z usług klubów samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi jest nieodpłatne.

2.4. W zakresie przyznawania pomocy na usamodzielnienie, zagospodarowanie oraz kontynuowanie nauki osobom opuszczającym domu pomocy społecznej, schroniska dla nieletnich, zakłady poprawcze, specjalne ośrodki szkolno-wychowawcze, specjalne ośrodki wychowawcze, młodzieżowe ośrodki socjoterapii zapewniające całodobową opiekę lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze oraz ich integrację ze środowiskiem

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie realizuje zadania w zakresie pomocy w usamodzielnieniu pełnoletnich wychowanków opuszczających ww. placówki. Dla każdego wychowanka opracowany jest indywidualny program usamodzielniania i integracji wychowanka ze środowiskiem, w którym ustala się formy i zakres pomocy biorąc pod uwagę sytuację usamodzielnianego wychowanka oraz warunki materialne i socjalne rodziców lub najbliższych krewnych. Indywidualny program usamodzielnienia opracowuje opiekun usamodzielnienia wspólnie z usamodzielnianym wychowankiem.

Usamodzielniani wychowankowie placówek najczęściej jako opiekuna usamodzielnienia wyznaczają wychowawców zatrudnianych w placówce lub pracownika socjalnego tut. Centrum. Procesem usamodzielnienia w 2022 r. objęto 1 nowego wychowanka a 4 kontynuowało ten proces z lat poprzednich. W 2022 r. do procesu usamodzielnienia zostało zgłoszonych 4 wychowanków młodzieżowych ośrodków wychowawczych.

Poniższa tabela ilustruje proces usamodzielnienia wychowanków w 2022 r.

Forma pomocy (jeden wychowanek mógł w trakcie procesu usamodzielnienia korzystać z dwóch lub trzech form pomocy)	Młodzieżowy Ośrodek Wychowawczy					
	Warszawa	Puławy	Włocławek	Czuchów-Pieńki	Kruszwica	Ogółem:
Usamodzielnienia	1	0	0	0	0	1
Kontynuacja nauki	1	1	1	1	1	5

Pomoc na zagospodarowanie	1	0	0	0	0	1
----------------------------------	---	---	---	---	---	----------

Wychowankowie ww. placówek otrzymali 48 świadczeń na kontynuowanie nauki na łączną kwotę 25.163,35 zł. W 2022 r. 1 wychowanek otrzymał pomoc na usamodzielnienie w kwocie 3.674,00 zł oraz pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej w kwocie 1.977,98 zł.

2.5. W zakresie zapewnienia szkolenia i doskonalenia zawodowego oraz kształcenia kadr pomocy społecznej z powiatu i doradztwa metodycznego dla ośrodków pomocy społecznej

W listopadzie 2022 r. we współpracy z Powiatową Komendą Policji w Ciechanowie oraz Powiatową Stacją Sanitarno - Epidemiologiczną w Ciechanowie tut. Centrum zrealizowało szkolenie pn. „Środki psychoaktywne – co warto wiedzieć”. Szkolenie skierowane było do pracowników ośrodków pomocy społecznej z terenu powiatu ciechanowskiego i rodziców zastępczych objętych wsparciem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie.

Kadra Centrum w 2022 roku uczestniczyła w 11 szkoleniach. Dotyczyły one: podatku dochodowego od osób fizycznych; zmian w zasiłkach ZUS; podatku dochodowego w Polskim Ładzie; pomocy uchodźcom z Ukrainy; prowadzenia dokumentacji pracowniczej; kadry 2022-2023 po zmianach; doskonalenia grup zawodowych realizujących zadania profilaktyczne dotyczące przeciwdziałania przemocy w rodzinie; zagrożeń w cyberprzestrzeni dzieci i młodzieży; zarządzania sobą w czasie oraz pracy koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej z rodziną zastępczą w kryzysie. Ogółem w powyższych szkoleniach uczestniczyło 12 pracowników.

2.6. W zakresie opracowania powiatowej strategii rozwiązywania problemów społecznych i innych programów

W miesiącu marcu 2022 r. opracowano Sprawozdanie z działalności Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie oraz Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności za rok 2021, zawierające również informacje z pieczy zastępczej.

W miesiącu marcu i kwietniu 2022 r. przygotowano Ocenę zasobów pomocy społecznej za rok 2021 dla powiatu ciechanowskiego, która została przedstawiona Radzie Powiatu Ciechanowskiego w kwietniu 2022 r. i do której nie wniesiono uwag.

W miesiącu marcu 2022 r. przygotowano informację z realizacji uchwał, polityk, programów i strategii w zakresie zadań realizowanych przez Centrum.

W miesiącu czerwcu 2022 r. opracowano i przekazano Informację o funkcjonowaniu placówek pomocy społecznej w powiecie ciechanowskim w 2021 r.

Powiatowa strategia rozwiązywania problemów społecznych na lata 2017 -2026 jest dostępna na stronie BIP Starostwa Powiatowego w Ciechanowie oraz na stronie internetowej Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie i w miarę potrzeb może być uaktualniania.

2.7. W zakresie udzielania informacji o prawach i uprawnieniach

Informowano mieszkańców powiatu o zadaniach i zakresie działania Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie, o przysługujących niepełnosprawnym uprawnieniach, udzielano porad w sprawach pomocy rodzinie, w których występuje choroba psychiczna, dysfunkcja i bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Stosowne informacje zamieszczane były na stronie internetowej Centrum. Na bieżąco udostępniano zarówno w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie, jak i w Powiatowym Zespole do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, a także w mediach społecznościowych informacje i ulotki dot. funkcjonowania zadań tut. Centrum i Zespołu.

Dyrektor Centrum uczestniczyła w sesjach rady Powiatu oraz posiedzeniach Komisji Rady Powiatu.

2.8. W zakresie prowadzenia specjalistycznego poradnictwa

Poradnictwo specjalistyczne dla mieszkańców powiatu ciechanowskiego odbywa się w ramach Punktu Konsultacji Specjalistycznej. W ramach Punktu porad udzielali prawnik, psycholog i terapeuta rodzinny. Łącznie w okresie 12 miesięcy 2022 r. odbyto 522 konsultacje.

2.9. W zakresie podejmowania działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie

W 2022 r. zakończył obowiązywać Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie w powiecie ciechanowskim na lata 2017-2022. Jesienią 2022 r. rozpoczęto przygotowania do opracowania kolejnego programu. W celu zdiagnozowania problemu przemocy w rodzinie na terenie Powiatu Ciechanowskiego, tut.

Centrum zebrało dane statystyczne i informacje o prowadzonych działaniach w tym zakresie z ośrodków pomocy społecznej, Sądu i Prokuratury Rejonowej w Ciechanowie, Komendy Powiatowej Policji w Ciechanowie, szkół ponadpodstawowych oraz placówek działających na rzecz osób uzależnionych na terenie Powiatu Ciechanowskiego. Poproszono o przedstawienie danych dotyczących lat 2019-2021.

Komenda Powiatowa Policji w Ciechanowie i Prokuratura Rejonowa w Ciechanowie przesłali informacje dotyczące przestępstw z art. 207 § 1 kodeksu karnego, który wskazuje „kto znęca się fizycznie lub psychicznie nad osobą najbliższą lub nad inną osobą pozostającą w stałym lub przemijającym stosunku zależności od sprawcy, podlega karze pozbawienia wolności od 3 miesięcy do lat 5”. Na podstawie otrzymanych danych liczbowych można wnioskować, że w badanym okresie spadła liczba ogólna postępowań przygotowawczych, liczba postępowań zakończonych aktem oskarżenia i liczba postępowań przygotowawczych zakończonych umorzeniem postępowania. Odnotowano natomiast wzrost liczby sprawców przemocy, wobec których orzeczono nakaz opuszczenia lokalu zajmowanego wspólnie z ofiarą, liczbę osób, wobec których orzeczono zakaz zbliżania się do pokrzywdzonych oraz liczbę osób, wobec których orzeczono zakaz kontaktowania się z pokrzywdzonymi.

Analizując dane otrzymane z ośrodków pomocy społecznej z Powiatu Ciechanowskiego widać znaczny wzrost przeprowadzanych interwencji domowych w roku 2020. W tym czasie na terenie kraju panowała wzmożona izolacja spowodowana pandemią. Wnioskować można, że zamknięcie w domu z najbliższymi członkami rodziny spowodowało nasilenie przemocy domowej. Ponadto ośrodki pomocy społecznej obejmujące działaniem gminy miejskie w porównaniu do ośrodków pomocy społecznej obejmujących działaniem gminy wiejskie mają kilkukrotnie więcej podejmowanych interwencji.

W momencie powzięcia informacji o wystąpieniu zjawiska przemocy w rodzinie uruchamiana jest procedura „Niebieskie Karty”. Dokument ten wypełnić może policjant, pracownik socjalny, pracownik oświaty, przedstawiciel ochrony zdrowia czy członek gminnej komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. Na podstawie zebranych danych wnioskować można, że po znacznym wzroście w roku 2020, którego powody zostały opisane wcześniej liczba sporządzanych formularzy „Niebieskie Karty” wzrosła o 11 w roku 2021 w stosunku do roku 2019 biorąc pod uwagę cały Powiat Ciechanowski.

Z otrzymanych z Komendy Powiatowej Policji w Ciechanowie informacji wynika, że w roku 2021 w stosunku do lat 2019 i 2020 odnotowano spadek liczby przeprowadzonych

interwencji domowych dotyczących przemocy w rodzinie, a co za tym idzie również spadek sporządzanych formularzy NK. Najczęstszym rodzajem zgłaszanej przemocy była przemoc psychiczna i przemoc fizyczna.

Z informacji uzyskanych od Dyrektorów szkół ponadpodstawowych działających na terenie powiatu ciechanowskiego wynika, że w szkołach cyklicznie realizowane są Programy wychowawczo-Profilaktyczne, w których zawarte są treści związane z przemocą i agresją m.in. w rodzinie. Uczniowie na lekcjach są wyposażani w wiedzę taką jak np. gdzie w szkole można szukać przemocy. Podawane są do wiadomości wszystkich uczniów numer bezpłatnego telefonu – Dziecięcego Telefonu Zaufania Rzecznika Praw Dziecka. Wychowawcy i pedagodzy szkolni przekazują dorastającej młodzieży informacje, gdzie mogą uzyskać bezpłatną pomoc psychologiczną, psychiatryczną oraz psychoterapeutyczną. Ponadto w szkołach podejmowane są działania prewencyjne. Rozpoznaje się środowisko wychowawcze poprzez indywidualne rozmowy z uczniami, rodzicami, nauczycielami. Prowadzone są rozmowy profilaktyczne, doradcze, motywująco-wspierające.

Z informacji uzyskanych z ośrodków pomocy społecznej działających na terenie Powiatu Ciechanowskiego wynika, że w 2021 roku nikt nie został skierowany do Specjalistycznych Ośrodków dla Ofiar Przemocy w Rodzinie lub Domów dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży z powodu doznawania przemocy w rodzinie. Jedynie pięć osób z 2 rodzin z terenu miasta Ciechanów było skierowanych do ww. placówek w roku 2022. Na terenie powiatu nie funkcjonuje Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia dla ofiar przemocy. Najbliższy znajduje się w ościennym Powiecie Mławskim i biorąc pod uwagę niską skalę zapotrzebowania na taką pomoc w naszym powiecie oraz zasięg działania Ośrodka w Mławie (ponad powiatowy) nie ma potrzeby tworzenia tego rodzaju wsparcia na terenie Powiatu Ciechanowskiego.

W ramach podejmowanych działań w 2022 r. mających na celu przeciwdziałanie przemocy w rodzinie na bieżąco udostępnione są w siedzibie tut. Centrum ulotki zamieszczone na stronach Ministerstwa Sprawiedliwości i innych instytucji działających na rzecz osób doznających przemocy w rodzinie.

W 2022 r. nie był realizowany program oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie z powodu problemu z rekrutacją uczestników. Grupa ta powinna liczyć co najmniej 12-14 osób, aby efektywnie wykorzystać środki przeznaczone na jego realizację. Ze zrobionego rozeznania wynika, że jedynie 2 osoby objęte wsparciem

Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Gołyminie są zainteresowane udziałem w programie. Z informacji uzyskanych z innym ośrodków pomocy społecznej z Powiatu Ciechanowskiego i Komendy Powiatowej Policji w Ciechanowie wynika, że sprawcy przemocy nie wyrażają zgody na udział w programie oddziaływań korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Osoby dotknięte przemocą mogą korzystać ze wsparcia specjalistycznego w Punkcie Konsultacji Specjalistycznej. W 2022 t. skorzystało 18 osób.

3. Realizacja zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (efekty pracy organizatora pieczy zastępczej)

Zgodnie z obowiązującą od 01 stycznia 2012 r. ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz w związku z wyznaczeniem Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie na organizatora pieczy zastępczej w Powiecie Ciechanowskim tut. Centrum realizuje zadania wynikające z ww. ustawy. W związku z tym w strukturze Centrum wydzielono Zespół ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej i Zespół ds. Świadczeń i Pieczy Instytucjonalnej, które zajmują się wykonywaniem zadań z tego zakresu.

3.1. W zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej

Dzieciom całkowicie lub częściowo pozbawionym opieki rodziców, opiekę i wychowanie w naszym powiecie zapewnia się w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Ciechanowie.

Regulamin Organizacyjny Placówki, który został uchwalony Uchwałą Nr 60/2022 Zarządu Powiatu Ciechanowskiego z dnia 22.04.2022 r. określił, że w placówce może przebywać 14 dzieci, w tym przewidziano 2 miejsca dla dzieci objętych działaniami interwencyjnymi dla potrzeb Powiatu Ciechanowskiego.

Wojewoda Mazowiecki Decyzją Nr 42/2022 uwzględnił wniosek w sprawie zmiany lokalizacji i zmienił Decyzję Nr 7/2011 z dnia 10.01.2011 r. zezwalając na prowadzenie ww. Placówki na czas nieokreślony w nowej siedzibie na terenie miasta Ciechanów.

Nadal trwa realizacja zadania pn. „Budowa Powiatowego Domu Dzieci w Ciechanowie – nowoczesna placówka opieki dla najmłodszych”. Na dzień 22.03.2022 r. zaawansowanie zakresu rzeczowego inwestycji wyniosło 44 % (wg. pisma nr WABiI-RD.7013.33.2022 z dnia 22.03.2022 r. Referatu Inwestycji i Drogownictwa Starostwa Powiatowego w Ciechanowie).

Średni miesięczny koszt utrzymania w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Ciechanowie w 2022 r. wynosił 6.756,00 zł (w 2021 r. – 4.961,00 zł).

W 2022 r. Placówkę opuściło 6 wychowanków, w tym 5 usamodzielniało się oraz 1 wychowanek zgodnie z postanowieniem Sądu Rodzinnego powrócił do rodziny biologicznej.

W 2022 r. wydano 8 skierowań do Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Ciechanowie. Dodatkowo 4 wychowanków zostało umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej poza Powiatem Ciechanowskim, w tym jedno dziecko w regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej.

Na dzień 31.12.2022 r. w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Ciechanowie przebywało 16 dzieci (6 dziewcząt oraz 10 chłopców). Wszyscy wychowankowie przebywali w niej na podstawie postanowienia Sądu Rodzinnego, w tym jeden wychowanek przebywał na wniosek opiekuna prawnego.

W Placówce przeważały dzieci w przedziale wiekowym 11-15 lat – 9, w wieku 7-10 lat – 4 i w wieku 16-18 lat - 3. Większość wychowanków Placówki to dzieci z rodzin niewydolnych wychowawczo – ich rodzice są pozbawieni lub mają ograniczoną władzę rodzicielską.

Należy podkreślić, że 14 wychowanków Placówki pochodzi z Powiatu Ciechanowskiego oraz 1 z powiatu żuromińskiego i 1 z powiatu nidzickiego.

Poniższa tabela ilustruje liczbę wychowanków Placówki według ich miejsca zamieszkania.

Wychowankowie Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Ciechanowie w/g miejsca zamieszkania na dzień 31.12.2022 r.

Miasto Ciechanów	Miasto i Gmina Głinojeck	Gmina Golymín	Powiat Żuromiński	Powiat Nidzicki	Razem:
8	3	3	1	1	16

Na dzień 31.12.2022 r. w Placówce przebywało 16 wychowanków, 2 ponad limit za zgodą Wojewody.

Od 01 stycznia 2012 r. zgodnie z art. 191 ust. 10 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej uczestniczy w wydatkach przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej. W 2022 r. 6 gmin (Miasto Ciechanów, Miasto i Gmina Gliniojeck, Gmina Gołymín, Gmina Ciechanów, Gmina Ojrzeń i Gmina Regimin) z terenu Powiatu Ciechanowskiego ponosiły koszty pobytu dzieci w instytucjonalnej pieczy zastępczej, m.in. w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Ciechanowie. Ogółem w 2022 r. była to kwota: 635.530,84 zł (w 2021 r. – 480.063,90 zł). Kwota dochodów z tytułu umieszczania 2 wychowanków z innych powiatów w 2022 r. wynosiła 154.964,00 zł (w 2021 r. – 44.921,05 zł).

3.2. W zakresie rodzinnej pieczy zastępczej

3.2.1. Promocja, prowadzenie naboru i kwalifikowanie oraz szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Ciechanowskim prowadzi nabór kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej. W ramach popularyzacji idei rodzicielstwa zastępczego na stronie internetowej Centrum www.pcpr-ciechanow.pl jest zamieszczana informacja dot. poszukiwań osób chętnych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej.

W ciągu całego roku 2022 r. tut. Centrum prowadziło szereg działań dotyczących promocji rodzicielstwa zastępczego oraz pozyskiwania kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.

- Nieustannie prowadzona jest kampania dotycząca poszukiwania kandydatów do pełnienia funkcji rodzin zastępczych. Plakaty promocyjne rozdyskrebowane były na terenie niemal całego powiatu dzięki współpracy z: Urzędami Gmin, Ośrodkami Pomocy Społecznej, MOSiR Ciechanów, CH Mrówka, placówkami edukacyjnymi, placówkami medycznymi, zaprzyjaźnionymi prywatnymi zakładami a także parafiami z terenu miasta Ciechanów.

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie we współpracy z Powiatowym Centrum Kultury i Sztuki w Ciechanowie w dniu 05.06.2022 r. zorganizowało Dzień Rodzicielstwa Zastępczego połączony z Dniem Dziecka. Inicjatywa ta nie byłaby możliwa bez pomocy ludzi dobrej woli i wsparcia sponsorów, którzy przyczynili się do uatrakcyjnienia wspólnego świętowania.

- Na bieżąco propagowana i rozpowszechniana jest wiedza na temat rodzinnej pieczy zastępczej poprzez zamieszczanie w mediach społecznościowych tut. Centrum materiałów informacyjnych dotyczących przybliżenia idei i formy pieczy zastępczej.

- W grudniu 2022 r. w siedzibie tut. Centrum zorganizowane zostały „Mikołajkowe Warsztaty Piernikowe” dla dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej.

- W grudniu 2022 r. we współpracy z Fundacją Rodzina Plus z Krakowa przeprowadzony został cykl szkoleń dla kandydatów na zawodowe i niezawodowe rodziny zastępcze z terenu Powiatu Ciechanowskiego. Przeszkolonych zostało 8 kandydatów (4 małżeństwa), a w trakcie szkolenia online w Fundacji Maio pozostaje jeszcze 2 kandydatów (1 małżeństwo).

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej osoby pełniące funkcję rodziny zawodowej lub niezawodowej powinny spełniać określone w ustawie warunki oraz odbyć:

- rodziny niezawodowe: 50 godzinne szkolenie teoretyczne oraz 10 godzinną praktykę w już funkcjonujących rodzinach zastępczych;
- rodziny zawodowe: 65 godzinne szkolenie teoretyczne oraz 10 godzinną praktykę w już funkcjonujących rodzinach zastępczych;
- rodziny zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego: 75 godzinne szkolenie teoretyczne oraz 10 godzinną praktykę w już funkcjonujących rodzinach zastępczych.

W Centrum działa Zespół kwalifikujący kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej powołany Zarządzeniem nr 6/2022 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie z dnia 20.09.2022 r. do którego zadań należy: dokonywanie analizy dokumentacji i wydanie oceny, czy osoby kandydujące spełniają warunki określone w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej; ocena ich predyspozycji; przygotowanie opinii w sprawie skierowania lub odmowy skierowania na szkolenie oraz ich kwalifikowanie przed wydaniem zaświadczenia kwalifikującego.

W 2022 r. do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie zgłosiło się do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej 6 osób, tj. 3 małżeństwa kandydujące do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej oraz 10 osób (5 małżeństw), którym Sąd Rodzinny wydał postanowienia o tymczasowym umieszczeniu dzieci w tego typu rodzinie, do czasu uzyskania kwalifikacji.

Mimo podejmowanych działań ostatnie lata wskazują na tendencję spadkową w liczbie zgłaszających się osób do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Należy podkreślić, że poza rodzinami, gdzie postanowieniem Sądu Rodzinnego w Ciechanowie zostały już umieszczone dzieci (najczęściej są to dalsi krewni), do tut. Centrum zgłosiły się także rodziny zupełnie niespokrewnione z dziećmi, pragnące zapewnić opiekę i wychowanie dzieciom umieszczanym w pieczy zastępczej.

3.2.2. Prowadzenie rejestru danych o osobach pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub niezawodowej oraz osób zakwalifikowanych do pełnienia tej funkcji

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej tut. Centrum od 01 stycznia 2012 r. prowadzi rejestr danych o osobach pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej i niezawodowej. Na dzień 31.12.2022 r. w rejestrze pozostawało 47 osób pełniących funkcję rodziców zastępczych stanowiących 26 rodzin w tym: 11 osób tworzących rodziny zastępcze zawodowe (6 rodzin) i 36 osób tworzących rodziny zastępcze niezawodowe (21 rodzin).

Ww. rejestry są na bieżąco aktualizowane i przekazywane do III Wydziału Rodzinnego i Nieletnich Sądu Rejonowego w Ciechanowie.

3.2.3. Zapewnienie rodzinom zastępczym szkoleń oraz pomocy i wsparcia

W 2022 r. dla rodzin zastępczych funkcjonowała grupa wsparcia. Rodziny zastępcze w miarę swoich potrzeb korzystały z pomocy i wsparcia specjalistów w ramach Punktu Konsultacji Specjalistycznej oraz zatrudnionego w pieczy zastępczej terapeuty rodzinnego, który prowadzi z nimi oraz ich podopiecznymi terapię rodzinną.

W listopadzie 2022 r. we współpracy z Powiatową Komendą Policji w Ciechanowie oraz Powiatową Stacją Sanitarno - Epidemiologiczną w Ciechanowie tut. Centrum zrealizowało szkolenie pn. „Środki psychoaktywne – co warto wiedzieć” w związku z narastającym problemem uzależnienia od środków psychoaktywnych wśród dzieci i młodzieży. Do udziału w szkoleniu zaproszone były przede wszystkim Rodziny Zastępcze oraz Pracownicy Ośrodków Pomocy Społecznej z terenu Powiatu Ciechanowskiego.

Utworzona została także oferta szkoleniowa dla funkcjonujących rodzin zastępczych na 2023 r. Koordynatorzy pracujący bezpośrednio z rodzinami zastępczymi zbierali informacje na temat zapotrzebowania na szkolenia oraz inne formy wsparcia dla rodzin zastępczych.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie wzięło także udział w konkursie na dofinansowanie szkolenia dla rodzin zastępczych i koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w drugiej edycji Konkursu „Zrozumieć dziecko – lokalnie” Fundacji EY na 2023 r. Tut. Centrum wygrało dofinansowanie szkolenia dla koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej w drugiej edycji Konkursu „Zrozumieć dziecko – lokalnie” Fundacji EY na 2023 r.

W 2022 r. w ramach ustawowego zapisu dot. diagnozowania pod kątem psychofizycznym dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej, przeprowadzono 25 badań psychologicznych i opracowano 25 diagnoz. Jednocześnie udzielano wsparcia psychologicznego rodzinom zastępczym i dzieciom w nich umieszczonym z terenu powiatu oraz przygotowano opinie psychologiczne na potrzeby kwalifikacji 10 kandydatów (5 rodzin) do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej.

Ponadto przeprowadzono szereg badań psychologicznych pod kątem oceny predyspozycji i motywacji funkcjonujących na terenie Powiatu Ciechanowskiego rodzin zastępczych niezawodowych i zawodowych, w których wzięło udział 26 rodziców zastępczych. Na ich podstawie powstało 15 opinii psychologicznych.

3.2.4. Wyznaczenie i organizowanie pracy koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej

W Zespole ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej jest zatrudnionych 6 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej (w tym 5 na umowę o pracę, wśród których 1 przebywa na urlopie macierzyńskim), którzy pracują w ramach zadaniowego czasu pracy oraz 1 koordynator zatrudniony na umowę zlecenia. W ciągu 2022 r. w rodzinnej pieczy zastępczej przebywało 133 dzieci. Na koniec 2022 r. pod opieką koordynatorów pozostawało 68 rodzin, w których przebywało 114 dzieci. Większość z tych rodzin, to rodziny spokrewnione – 53 co stanowiło 75 % ogółu, niezawodowe – 11, co stanowi 16,18% ogółu rodzin oraz 6 zawodowych rodzin zastępczych, co stanowi 8,82 % ogółu.

Każda z ww. rodzin wyraziła zgodę na wsparcie koordynatora i jego wizyty w miejscu zamieszkania rodziny (co najmniej 1 wizyta w miesiącu u danej rodziny). Ponieważ wizyty koordynatorów nie były zapowiadane, nie zawsze udawało się wejść w środowisko z powodu nieobecności osób pełniących funkcję rodziny zastępczej.

W 2022 r. koordynatorzy prowadzili ciągłą pracę poprzez bezpośrednie wizyty w miejscu zamieszkania rodzin zastępczych oraz stały kontakt telefoniczny z rodzinami zastępczymi. Jednocześnie w omawianym okresie koordynatorzy współpracowali ze środowiskami ściśle związanymi z funkcjonowaniem rodzin zastępczych i ich wychowanków, takich jak: ośrodki pomocy społecznej, szkoły, kuratorzy sądowi, policja, placówki służby zdrowia i inne. Ze szkołami i ośrodkami pomocy społecznej utrzymywali także regularny kontakt telefoniczny oraz drogą mailową.

Koordynatorzy są bezpośrednio odpowiedzialni za właściwą współpracę, pozyskiwanie informacji, od takich instytucji jak przedszkola i szkoły, poradnie psychologiczno-pedagogiczne czy instytucje opiekuńczo-wychowawcze. Dzieci i młodzież pozbawione właściwej opieki rodziców mogą przejawiać trudności adaptacyjne, niedostosowanie społeczne czy zaburzenia osobowości. Wśród trudności w wychowywaniu dzieci w rodzinach zastępczych należy wymienić problemy szkolne. Słabe osiągnięcia edukacyjne są często spowodowane zaniedbaniami z wczesnych okresów rozwoju. Wsparcie edukacyjne dzieci jest jednym z bardziej istotnych wyzwań stojących przed koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej. Poprzez stały kontakt i współpracę z placówkami edukacyjnymi, tj. pedagogami, wychowawcami, psychologami szkolnymi pracujemy nad zniwelowaniem problemów, szybką ich diagnozą i zorganizowaniem wsparcia.

Podczas wizyt koordynatorów w środowiskach rodzin zastępczych najczęściej zgłaszanymi problemami były: kłopoty i trudności dzieci w nauce, realizacja obowiązku szkolnego, niska motywacja dzieci, trudności w komunikacji opiekun-dziecko i dziecko-opiekun, problemy okresu adolescencji tj. wagary, stosowanie używek, zagrożenie demoralizacją, brak kontaktów lub destrukcyjny wpływ kontaktów dzieci z rodzicami biologicznymi. Do rzadziej zgłaszanych koordynatorom przypadków należały: kradzieże, agresja wychowanków, samookaleczenia oraz wzmożony popęd seksualny.

Koordynatorzy dbali o zapewnienie, rodzinom zastępczym objętych ich wsparciem, dostępu do specjalistycznej pomocy terapeutycznej, psychologicznej oraz prawnej. Poprzez utrzymywanie stałego kontaktu osobistego jak i telefonicznego z rodzinami zastępczymi oraz dziećmi w nich przebywającymi otaczali rodziny zastępcze opieką, wsparciem oraz podejmowali działania mające na celu rozwiązywanie na bieżąco pojawiających się trudności wynikających z funkcjonowania rodziny oraz dziecka w niej umieszczonego.

W ramach pomocy rodzinom zastępczym i rozwiązywania ww. problemów koordynatorzy przeprowadzili szereg rozmów wspierających, motywujących, dyscyplinujących oraz edukacyjnych.

W ramach zapewniania opieki i wychowania dzieciom w rodzinnej pieczy zastępczej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie współpracuje z innymi PCPR i placówkami pomocy społecznej, z sędziami i kuratorami Sądu Rodzinnego w Ciechanowie, Policją, Ośrodkiem Adopcyjnym w Ciechanowie, szkołami, Poradnią Psychologiczno-

Pedagogiczną w Ciechanowie, ze szpitalem Wojewódzkim w Ciechanowie, głównie oddziałem noworodkowym i dziecięcym i innymi instytucjami.

Zgodnie z art. 129 – 131 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonuje oceny sytuacji dziecka w wieku poniżej 3 lat nie rzadziej niż co 3 miesiące, a w przypadku dzieci starszych nie rzadziej niż co 6 miesięcy. W związku z tym Zarządzeniem nr 5/2022 Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie z dnia 23.08.2022 r. powołał Zespół do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej na terenie Powiatu Ciechanowskiego oraz wprowadził regulamin Zespołu. W skład ww. Zespołu wchodzi koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej, psycholog, pedagog oraz koordynator Zespołu ds. Rodzinnej Pieczy Zastępczej.

W 2022 r. odbyło się 11 posiedzeń Zespołu. W trakcie tych posiedzeń dokonano oceny 218 dzieci umieszczonych w 143 rodzinach. Ocena sytuacji dziecka była dokonywana z udziałem rodziny zastępczej, rodziców biologicznych, z wyjątkiem tych pozbawionych władzy rodzicielskiej, asystenta rodziny lub przedstawiciela ośrodka pomocy społecznej właściwego ze względu na miejsce zamieszkania rodziców, przedstawiciela Sądu Rodzinnego w Ciechanowie, przedstawicieli Komendy Powiatowej Policji w Ciechanowie, ośrodka adopcyjnego oraz przedstawicieli placówek edukacyjnych.

Ocena sytuacji dziecka przeprowadzana była w przypadku dzieci w wieku poniżej 3 lat nie rzadziej niż co 3 miesiące zaś a w przypadku dzieci starszych nie rzadziej niż co 6 miesięcy. Po dokonaniu oceny sytuacji dziecka na piśmie formułowana jest opinia dotycząca zasadności dalszego pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, a następnie przekazywana do właściwego sądu.

W ślad za dokonanymi ocenami, dokonano 189 modyfikacji do Planów Pomocy Dziecku.

Przedłużający się pobyt dziecka w pieczy zastępczej często utrudnia powrót dziecka do rodziny biologicznej albo zmniejsza jego szanse na adopcję. Z art. 47 ust. 6 i 7 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, wynika, że w terminie 18 miesięcy od dnia umieszczenia dziecka w pieczy zastępczej organizator rodzinnej pieczy zastępczej składa do właściwego sądu wnioski wraz z uzasadnieniem o wszczęcie z urzędu postępowania o wydanie zarządzeń wobec dziecka celem uregulowania jego sytuacji prawnej. Dzieci umieszczane w rodzinnej pieczy zastępczej w większości przebywają w niej długoterminowo. Sporadycznie zdarzają się przypadki powrotu dzieci pod opiekę rodziców biologicznych czy przysposobienie.

W 2022 r. rozpoczęto kompletowanie niezbędnej dokumentacji do uregulowania sytuacji prawnej dla 10 dzieci oraz złożonych zostało 10 wniosków o uregulowanie sytuacji prawnej dziecka do właściwego sądu rodzinnego. W ciągu 2022 r. 10 dzieci zgłoszono do Ośrodka Adopcyjnego.

3.2.5. Przyznawanie i wypłacanie świadczeń dla rodzin zastępczych oraz ustalania odpłatności za pobyt dzieci w pieczy zastępczej

Na dzień 31.12.2022 r. w Powiecie Ciechanowskim były 92 rodziny zastępcze, tj. o 1 więcej niż w 2021 r., w których przebywało 149 dzieci, tj. o 6 więcej jak w 2021 r. Wśród nich 65 to rodziny zastępcze spokrewnione z dzieckiem, 21 rodziny zastępcze niezawodowe oraz 6 zawodowych, w tym: 2 rodziny pełniące funkcję pogotowia rodzinnego.

W ciągu całego 2022 r. 108 rodzin zastępczych zapewniało opiekę ogółem dla 176 dzieci. W 74 rodzinach zastępczych spokrewnionych z dzieckiem przebywało 105 dzieci, z tego w: 52 rodzinach było po jednym dziecku, 14 rodzinach po dwoje dzieci, 7 rodzinach troje dzieci, w 1 rodzinie czworo dzieci.

W pozostałych rodzinach zastępczych:

- 26 niezawodowych – przebywało 34 dzieci, spośród tych dzieci: 2 dzieci to sieroty zupełne, 8 to półsieroty, a 15 to sieroty społeczne;
- 5 zawodowych rodzinach zastępczych – przebywało 22 dzieci, z tego 2 to sieroty zupełne, 2 półsieroty oraz 20 dzieci to sieroty społeczne.

W 2022 r. utworzonych zostało 17 nowych rodzin zastępczych (w 2021 r. – 14 rodzin), w tym: 10 spokrewnionych, w których opieką objęto 17 dzieci; 7 rodzin zastępczych niezawodowych, w których umieszczono 9 dzieci. W okresie 12 miesięcy 2022 r. umieszczono również 9 dzieci w już funkcjonujących rodzinach zastępczych zawodowych. Łącznie w 2022 r. w rodzinnej pieczy zastępczej umieszczono 36 dzieci, natomiast w instytucjonalnej pieczy zastępczej umieszczono 12 dzieci (w tym 4 poza Powiatem Ciechanowskim), co daje łączną ilość 48 dzieci.

Jednocześnie w trakcie 12 miesięcy 2022 r. – 16 rodzin zastępczych zostało rozwiązanych (9 rodzin zastępczych spokrewnionych, 5 rodzin zastępczych niezawodowych, 1 rodzina zastępcza zawodowa i 1 rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego). Powodami rozwiązania rodzin zastępczych było: usamodzielnianie podopiecznych, powrót

dzieci do rodziny naturalnej, umieszczenie dzieci w innej formie pieczy zastępczej, przejście rodzica zastępczego na emeryturę.

Łącznie w 2022 r. rodzinną pieczę zastępczą opuściło 30 dzieci, z których: 4 wróciła do rodziny; 13 usamodzielniało się, 2 zmieniło formę pieczy zastępczej – zostało umieszczonych w pieczy instytucjonalnej, 5 zostało przysposobionych, 4 zostały umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej i 2 trafiły do preadopcji.

Poniżej przedstawiona została informacja dotycząca funkcjonowania rodzin zastępczych w poszczególnych gminach powiatu ciechanowskiego.

Rodziny zastępcze w poszczególnych gminach powiatu ciechanowskiego na dzień 31.12.2022 (objęte świadczeniami)

Gmina	Miasto Ciechanów	Miasto i Gmina Ciechanów	Gmina Ciechanów	Gmina Gołymin	Gmina Grudusk	Gmina Opinogóra	Gmina Ojrzeń	Gmina Regimin	Gmina Sońsk	Razem:
Liczba rodzin	46	12	8	3	3	6	2	5	7	92
Liczba dzieci w tych rodzinach	68	17	20	7	6	11	2	11	7	149

W ciągu całego 2022 r. w 21 rodzinach zastępczych na terenie Powiatu Ciechanowskiego przebywało 34 dzieci z terenu innych 13 powiatów. Jednocześnie na terenie innych powiatów przebywało w 13 rodzinach zastępczych – 21 dzieci z Powiatu Ciechanowskiego.

Zgodnie z art. 191 ust. 9 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi wydatki na opiekę i wychowanie dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej. W 2022 r. za pobyt dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej – 9 gmin z terenu Powiatu Ciechanowskiego ponosiło wydatki w wysokości 10 %, 30 % i 50 % kosztów pobytu dzieci w rodzinach zastępczych. Ogółem była to kwota: 502.327,30 zł.

Centrum realizowało zadania w zakresie przyznawania i wypłacania rodzinie zastępczej świadczenia na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w niej przebywającego oraz innych wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W 2020 r. Zarządzeniem Nr 17/2020 Starosty Ciechanowskiego z dnia 11.03.2020 r. określono maksymalne wysokości świadczeń przyznawanych dla rodzin zastępczych na terenie Powiatu Ciechanowskiego. Następnie Zarządzeniem Nr 5/2020 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie z dnia 12 marca 2020 r. ustalono szczegółowe zasady udzielania tych świadczeń oraz zatrudniania osób do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarskich w rodzinie zastępczej.

Od 01.06.2022 r. zgodnie z obwieszczeniem Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 28.02.2022 r. w sprawie wysokości kwot świadczeń przysługujących rodzinie zastępczej oraz wysokości pomocy dla osoby usamodzielnionej, wysokość kwot świadczeń dla rodzin zastępczych uległa następującej zmianie:

- dla dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej spokrewnionej wynosi nie mniej niż 785,00 zł;
- dla dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej niezawodowej i zawodowej wynosi nie mniej niż 1.189,00 zł;
- dodatek na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności wynosi nie mniej niż 239,00 zł.

Ogółem w roku 2022 r. Centrum udzieliło 1927 świadczeń na kwotę 1.765.061,39 zł w tym:

- miesięcznych na pokrycie kosztów utrzymania dziecka – 1758 świadczeń na łączną kwotę 1.610.119,70 zł, średni miesięczny koszt tej pomocy na jedno dziecko wyniósł 915,88 zł;
- jednorazowych na pokrycie kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka (8 rodzin – 13 dzieci) – 13 świadczeń na kwotę 17.000,00 zł;
- świadczeń na utrzymanie domu jednorodzinnego (6 rodzin) – 22 świadczenia na kwotę 92.456,30 zł;
- jednorazowych na pokrycie kosztów związanych z przeprowadzaniem niezbędnych remontów (4 rodziny) – 5 świadczeń na kwotę 9.500,00 zł;

- jednorazowych dot. dofinansowania do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka w rodzinie zastępczej – 38 świadczeń na kwotę 15.000,00 zł;
- dodatki z tytułu niepełnosprawności dziecka (8 rodzin dla 8 dzieci) – 91 świadczeń na kwotę 20.985,39 zł.

W ciągu całego 2022 r. w 3 zawodowych rodzinach zastępczych pełniących funkcję pogotowia rodzinnego przebywało ogółem 15 dzieci. W 5 zawodowych rodzinach zastępczych przebywało 22 dzieci, z których 1 dziecko weszło w proces usamodzielnienia i 1 na wiosek rodziny zastępczej zostało umieszczone w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej Socjalizacyjnej w Ciechanowie.

Zawodowe rodziny zastępcze z terenu Powiatu Ciechanowskiego są zatrudnione na podstawie umowy zlecenia i z tego tytułu otrzymują wynagrodzenie. Od 01.08.2022 r. wynagrodzenia rodzin zastępczych zawodowych zostały podwyższone Uchwałą Nr VI/49/368/2022 Rady Powiatu Ciechanowskiego z dnia 27.06.2022 r. w sprawie podniesienia wynagrodzenia dla zawodowych rodzin zastępczych z terenu Powiatu Ciechanowskiego i wynoszą:

- miesięczne wynagrodzenie brutto rodziny zastępczej zawodowej nie niższe niż 3.500,00 zł;
- miesięczne wynagrodzenie brutto rodziny zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego nie niższe niż 4.300,00 zł.

Wydatki na ww. wynagrodzenia wraz z pochodnymi dla zawodowych rodzin zastępczych o charakterze pogotowia rodzinnego, a także zawodowych rodzin zastępczych oraz osób do pomocy w pracach gospodarskich wynosiły w 2022 r. – 421.927,24 zł.

Od lutego 2023 r. zgodnie z nowelizacją ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nastąpi zmiana wynagrodzenia dla zawodowych rodzin zastępczych w następujący sposób:

- rodzinie zastępczej zawodowej przysługuje miesięczne wynagrodzenie w kwocie nie niższej niż 4.100,00 zł;
- rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego przysługuje miesięczne wynagrodzenie w kwocie nie niższej niż 5.084,00 zł.

Od 01 kwietnia 2016 r. zgodnie z art. 80 ust. 1a ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej rodzinie zastępczej na każde umieszczone

w rodzinie dziecko w wieku do ukończenia 18 roku życia przysługuje dodatek wychowawczy w wysokości świadczenia wychowawczego tzw. 500+. Ogółem Powiat Ciechanowski otrzymał na wypłatę dodatku wychowawczego dla wychowanków pieczy zastępczej instytucjonalnej i rodzinnej dotację celową w wysokości 290.034,00 zł, z tego wydatkowano na ww. świadczenia i koszty obsługi 290.031,21 zł, zwrócono kwotę 2,79 zł. W 2022 r. dodatek wychowawczy był wypłacany rodzinom zastępczym tylko do końca maja 2022 r. Od 01.06.2022 r. dodatek wychowawczy wypłacano rodzinie zastępczej przez ZUS.

Należy podkreślić, że pracownicy zatrudnieni w Zespole ds. Świadczeń i Pieczy Instytucjonalnej:

- prowadzą sprawozdawczość w systemie POMOST (wprowadzanie danych dotyczących rodzin zastępczych, usamodzielnianych wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej i instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz pomocy społecznej, sporządzanie zbiorów centralnych oraz list wypłat świadczeń);
- obsługują centralną aplikację statystyczną CAS, w której aktualnie są przesyłane codzienne sprawozdania z pieczy zastępczej ale także z pomocy społecznej oraz sytuacji epidemiologicznej w placówkach funkcjonujących na terenie powiatu ciechanowskiego;
- sporządzają coroczną ocenę zasobów pomocy społecznej dla Powiatu Ciechanowskiego;
- sporządzają noty księgowe do gmin oraz powiatów;
- przygotowują projekty porozumień dotyczących ponoszenia kosztów utrzymania dziecka w pieczy zastępczej.

Centrum realizuje zadania w zakresie egzekwowania odpłatności od rodziców, których dzieci przebywają w pieczy zastępczej. Wysokość odpłatności jest uzależniona od sytuacji socjalno-bytowej rodziców potwierdzonej wywiadem środowiskowym lub innymi dokumentami potwierdzającymi sytuację socjalno-bytową.

Rada Powiatu Ciechanowskiego Uchwałą Nr IV/1166/2012 z dnia 30.01.2012 r. określiła szczegółowe warunki umorzenia w całości lub części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej. Podstawą do ustalenia odpłatności bądź umorzenia w całości, bądź części, łącznie z odsetkami, odroczenia terminu płatności, rozłożenia na raty lub odstąpienia od ustalenia opłaty za pobyt dziecka w pieczy zastępczej jest ustalenie sytuacji rodzinnej, materialnej, dochodowej i zdrowotnej rodziny na podstawie rodzinnego wywiadu

środowiskowego lub dokumentów stwierdzających sytuację materialną, rodzinną, dochodową i zdrowotną rodziny.

W 2022 r. zostało wydanych 37 decyzji dot. zwolnienia z odpłatności za pobyt dziecka w pieczy zastępczej z uwagi na trudną sytuację socjalno-bytową osób zobowiązanych do odpłatności, potwierdzoną informacjami uzyskanymi z ośrodków pomocy społecznej. Wszczęte i toczące się postępowania dotyczą wszystkich rodziców dzieci przebywających w pieczy zastępczej, zarówno w rodzinach zastępczych jak i placówkach opiekuńczo-wychowawczych. Na koniec 2022 r. w rejestrze rodziców figurowały 159 osoby.

Zgodnie z art. 38 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej Kierownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie jest zobowiązany dochodzić alimentów na rzecz dziecka przebywającego co najmniej rok w pieczy zastępczej. W 2022 r. tut. Dyrektor Centrum wystąpił z powództwem o zasądzenie świadczeń alimentacyjnych na rzecz dzieci przebywających w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej. W omawianym okresie złożono 9 pozwów na rzecz 10 małoletnich dzieci przebywających w pieczy zastępczej. Pozostali rodzice biologiczni zobowiązali się do dobrowolnego świadczenia alimentów na rzecz swoich małoletnich dzieci.

3.2.6. Zawieranie porozumień dot. dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej na terenie powiatu ciechanowskiego oraz na terenie innego powiatu

Zgodnie z art. 191 ust. 1, pkt 1, ust. 4 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, który dotyczy ponoszenia odpłatności przez powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed jego umieszczeniem w rodzinie zastępczej, powiaty zawierają stosowne porozumienia.

Powiat Ciechanowski w 2022 r. miał zawarte porozumienia w sprawie umieszczenia dzieci i wysokości wydatków z 13 powiatami, z terenu których dzieci postanowieniem Sądu zostały umieszczone w rodzinach zastępczych zamieszkujących na terenie naszego powiatu: żuromiński – 1 dziecko, mławski – 8 dzieci, pułtuski – 2 dzieci, miasto stołeczne Warszawa – 3 dzieci, iławski – 1 dziecko, lipski – 4 dzieci, żorski – 3 dzieci, nidzicki – 2 dzieci, warszawski zachodni – 1 dziecko, tczewski – 2 dzieci, nowodworski – 2 dzieci, skarżyski – 1 dziecko i przasnyski – 4 dzieci. Łącznie 34 dzieci, o 3 więcej niż w 2021 r. Dochody w 2022 r. z tego tytułu to kwota 424.442,86 zł (w 2021r. to kwota 353.881,07 zł). Inne powiaty, na terenie których w rodzinach zastępczych postanowieniem Sądu zostały umieszczone dzieci z terenu naszego powiatu zawarły porozumienia w sprawie umieszczenia i wysokości wydatków

z Powiatem Ciechanowskim. Jest to 13 powiatów: miński – 1 dziecko, ostrowski – 3 dzieci, nowodworski – 1 dziecko, warszawski – 2 dzieci, bielsko-podlaski – 1 dziecko, wołomiński – 1 dziecko, kolbuszowski – 1 dziecko, szczycieński – 2 dzieci, działdowski – 3 dzieci, przasnyski – 3 dzieci, żuromiński – 1 dziecko, lipski – 4 dzieci i mławski – 2 dzieci. Łącznie 21 dzieci. Wydatki w 2022 r. z tego tytułu to kwota 382.638,49 zł (w 2021 r. to kwota 217.159,00 zł).

Na podstawie art. 191 ust. 1 pkt 2 i ust. 5 ustawy z dnia 09 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej powiat właściwy ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi średnie miesięczne wydatki na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej. Określenie warunków pobytu dziecka oraz wysokość wydatków na opiekę i wychowanie następuje w drodze porozumienia między powiatami. W związku z powyższym powiaty zawarły porozumienia z Powiatem Ciechanowskim w sprawie umieszczania naszych dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów. W 2022 r. 17 dzieci z Powiatu Ciechanowskiego przebywało w placówkach opiekuńczo-wychowawczych na terenie innych powiatów: Wioska Dziecięca Kraśnik – 3 dzieci, Wioska Dziecięca Biłgoraj – 3 dzieci, Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Morągu – 2 dzieci, Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Nasze Dzieci” w Czernicach Borowych – 1 dziecko, Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Tarłowie – 1 dziecko. Domy dla dzieci w Pasymiu – 2 dzieci, Regionalna Placówka Opiekuńczo-Terapeutyczna w Ignatkach – 1 dziecko, Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Suwałkach – 3 dzieci oraz Regionalna Placówka Opiekuńczo-Terapeutyczna w Konarzewo Czubaki – 1 dziecko. Wydatki z tego tytułu w 2022 r. wynosiły 888.190,05 zł.

3.3. W zakresie udzielania pomocy na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie i integrację ze środowiskiem osobom opuszczającym rodziny zastępczej oraz placówki opiekuńczo-wychowawcze

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie realizuje zadania w zakresie pomocy w usamodzielnieniu pełnoletnich wychowanków opuszczających instytucjonalne i rodzinne formy pieczy zastępczej. Dla każdego wychowanka opracowany jest indywidualny program usamodzielniania i integracji wychowanka ze środowiskiem, w którym ustala się formy i zakres pomocy biorąc pod uwagę sytuację usamodzielnianego wychowanka oraz warunki materialne i socjalne rodziców, czy najbliższych krewnych. Indywidualny program usamodzielniania opracowuje opiekun usamodzielniania wspólnie z usamodzielnianym wychowankiem, wychowawcą placówki lub koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej.

W przypadku wychowanków z rodzin zastępczych opiekunem procesu usamodzielnienia – zaakceptowanym przez Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie – najczęściej jest jedno z rodziców zastępczych, natomiast usamodzielniani wychowankowie placówek opiekuńczo-wychowawczych najczęściej jako opiekuna wskazują wychowawcę z placówki, którą opuszczają lub pracownika socjalnego tut. Centrum.

W 2022 r. ogółem 35 wychowanków realizowało proces usamodzielniania na podstawie przepisów ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w tym: 7 z instytucjonalnej pieczy zastępczej oraz 28 z rodzinnej pieczy zastępczej.

Poniższa tabela ilustruje proces usamodzielniania wychowanków pieczy zastępczej w 2022 r. z terenu powiatu ciechanowskiego.

Liczba usamodzielnianych wychowanków z poszczególnych placówek oraz rodzin zastępczych w 2022 r.

Forma pomocy (jeden wychowanek mógł w trakcie procesu usamodzielnienia korzystać z kilku form pomocy)	Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza Socjalizacyjna w Ciechanowie	Rodziny zastępcze	Ogółem
Usamodzielnienia	1	10	11
Kontynuacja nauki	7	21	28
Pomoc na zagospodarowanie	1	7	8

W 2022 r. do procesu usamodzielniania zostało zgłoszonych 7 nowych wychowanków z instytucjonalnych form pieczy zastępczej, zaś proces usamodzielniania rozpoczęło 4 nowych wychowanków z tej pieczy. Łącznie w 2022 r. – 7 wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej otrzymało pomoc pieniężną na kontynuowanie nauki – 48 świadczeń na ogólną kwotę 26.781,45 zł.

Pomoc pieniężną na usamodzielnienie w omawianym okresie otrzymał 1 wychowanek z pieczy instytucjonalnej na łączną kwotę 7.839,00 zł.

Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej lub finansowej otrzymała 1 wychowanek z instytucjonalnej pieczy zastępczej na łączną kwotę 2.000,00 zł.

W 2022 r. do procesu usamodzielnienia z rodzinnej pieczy zastępczej zostało zgłoszonych 11 wychowanków. W 2022 r. proces usamodzielnienia rozpoczęło również 8 nowych wychowanków z rodzinnej pieczy zastępczej.

Łącznie świadczenia na kontynuowanie nauki w omawianym okresie otrzymało 21 wychowanków z rodzinnej pieczy zastępczej – 169 świadczeń na łączną kwotę 97.167,03 zł.

Pomoc na usamodzielnienie otrzymało 10 wychowanków z rodzinnej pieczy zastępczej na ogólną kwotę 49.629,00 zł.

Pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej lub finansowej otrzymało 7 wychowanków z rodzinnej pieczy zastępczej na kwotę 14.000,00 zł.

4. Kontynuacja projektu „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19 w powiecie ciechanowskim”

W 2020 r. Powiat Ciechanowski we współpracy z Wojewodą Mazowieckim przystąpił do realizacji projektu „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014 -2020 finansowanego ze środków Unii Europejskiej. W ramach tego projektu rodziny zastępcze z terenu powiatu ciechanowskiego oraz Palcówka Opiekuńczo-Wychowawcza Socjalizacyjna w Ciechanowie otrzymały m.in.: 107 nowych laptopów Lenovo (100 dla dzieci w rodzinach zastępczych oraz 7 dla wychowanków Placówki) z licencją na system operacyjny Microsoft Windows 10 Home w języku polskim oraz pakietem biurowym Microsoft Windows 10 Home w języku polskim oraz pakietem biurowym Microsoft Office Home & Student 2019 (każdy laptop wyposażony został w fabrycznie nową myszkę komputerową, zestaw słuchawkowy ze złączem combo oraz torbę na komputer).

Zgodnie z wytycznymi do ww. Projektu, gdy dzieci opuszczają rodzinę zastępczą – rodzina dostarcza laptopy do tut. Centrum, który przekazuje je kolejnym rodzinom.

5. Zadania przewidziane ustawą z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych

Art. 35 a ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji społecznej i zawodowej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych wskazuje zadania na rzecz osób niepełnosprawnych należące do kompetencji samorządów powiatowych – zadania dotyczą obszaru rehabilitacji

zawodowej i społecznej. W Powiecie Ciechanowskim zadania z obszaru rehabilitacji zawodowej realizuje Powiatowy Urząd Pracy w Ciechanowie, natomiast zadania z obszaru rehabilitacji społecznej są realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie.

Na realizację ww. zadań Powiat Ciechanowski otrzymuje środki finansowe z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (zwany dalej PFRON).

W lutym 2022 r. Zarząd PFRON, na podstawie rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 r. w sprawie algorytmu przekazywanych środków PFRON samorządom wojewódzkim i powiatowym, ustalił wysokość środków dla Powiatu Ciechanowskiego w kwocie: 1.944.342 zł.

Rada Powiatu uchwałą Nr VI/45/337/2022 z dnia 28.03.2022 r. uchwaliła plan rzeczowo-finansowy zadań realizowanych przez powiat ciechanowski ze środków PFRON w 2022 r. Plan pozytywnie zaopiniowała Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych.

Plan był dwukrotnie zmieniany ze względu na dostosowanie obowiązujących limitów środków finansowych poszczególnych zadań do zgłoszonych przez niepełnosprawnych mieszkańców potrzeb. W listopadzie 2022 r. Zarząd PFRON, w związku ze zmianami Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 10.10.2022 r. w sprawie przekazywania środków PFRON samorządom wojewódzkim: powiatowym, zwiększył limit dla Powiatu Ciechanowskiego na kwotę 1.988,342 zł.

W dniu 28.12.2022 r. Rada Powiatu Uchwałą Nr VI/56/410/2022 uchwaliła ostateczny plan rzeczowo-finansowy środków PFRON. Dokonano przemieszczeń środków finansowych między obszarami rehabilitacji zawodowej i społecznej.

W dniu 30.03.2022 r. Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie Zarządzeniem Nr 2/2022 ustalił zasady i tryb udzielania dofinansowania ze środków Państwowego Funduszu Osób Niepełnosprawnych dla osób niepełnosprawnych w Powiecie Ciechanowskim w 2022 r.

5.1. Z zakresu rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych

5.1.1. Warsztat terapii zajęciowej

W Powiecie Ciechanowskim w 2022 roku funkcjonował jeden warsztat terapii zajęciowej. Jednostką prowadzącą warsztat jest Dom Pomocy Społecznej w Ciechanowie, ul. Krucza 32. Koszty utworzenia i działalności WTZ współfinansowane były ze środków PFRON i środków Powiatu. Działalność WTZ w 2022 r. współfinansowana była ze środków PFRON (90%) i budżetu Powiatu (10%). Preliminarz na 2022 rok ustalono w wysokości 863.200,00 zł. PFRON przekazał kwotę: 776.880,00 zł, a Powiat: 86.320,00 zł. Działalność rehabilitacyjna warsztatu prowadzona była w pięciu pracowniach terapeutycznych, tj.: rękodzieła artystycznego, technik różnych, artystyczno-dziennikarskiej, technicznej i ogrodniczo-florystycznej. W terapii warsztatu uczestniczy 30 osób niepełnosprawnych, posiadających orzeczone wskazanie do terapii (14 kobiet i 16 mężczyzn).

5.1.2. Dofinansowanie ze środków PFRON do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów

W 2022 r. na dofinansowanie ze środków PFRON do uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych dla osób niepełnosprawnych i ich opiekunów złożono 153 wniosków. Przyznano 153 dofinansowań. Ze środków PFRON wypłacono w łącznej wysokości 256.591,00 zł, z czego kwota: 169.142,00 zł dotyczyła 123 osób dorosłych, kwota: 28.561,00 zł dotyczyła 16 dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, natomiast kwota: 46.546,00 zł dotyczyła 54 opiekunów. Realizacja zadania spotkała się z dużym zainteresowaniem adresatów. Wszystkie osoby zainteresowane uczestnictwem w turnusie otrzymały dofinansowanie.

5.1.3. Dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze przyznawane osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów, a realizowane przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jako zadanie własne powiatu

Dużym zainteresowaniem niepełnosprawnych mieszkańców powiatu cieszy się dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.. Limit środków

na to zadanie w 2022 r. określono na poziomie: 456.127,00 zł dla dorosłych i 85.000,00 zł dla dzieci.

Realizacja tej formy pomocy rozpoczęła się w drugim kwartale 2022 r.. Zainteresowanie wśród osób niepełnosprawnych wymienioną pomocą było bardzo duże, do centrum zgłaszało się wiele osób, codziennie przeprowadzano liczne rozmowy telefoniczne. Do Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie od stycznia do końca grudnia 2022 r. wpłynęło 797 wniosków o dofinansowanie zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze.

Pomoc dotyczyła dofinansowania do zakupów: aparatów słuchowych – 121 szt., wózków inwalidzkich – 38 szt., szkieł okularowych – 1 szt., materacy – 18 szt., poduszek przeciwoślężynowych – 8 szt., butów ortopedycznych – 26 szt., aparatów CPAP – 5 szt., protez piersi – 4 szt., ortez – 12 szt., balkoników – 10 szt., protez nóg i rąk – 23 szt., pionizatorów – 1 szt., gorsetów – 5 szt., kul i lasek – 5 szt., urządzeń multifunkcyjnych – 3 szt. Na podstawie 698 faktur dofinansowano zakup pieluchomajtek i cewników.

W 2022 r. wypłacono ze środków PFRON dofinansowanie w łącznej wysokości 541.126,42 zł, z czego 456.126,72 zł dotyczyło 390 osób dorosłych, natomiast kwota 84.999,70 zł to wsparcie dla 35 dzieci i młodzieży niepełnosprawnej z terenu powiatu ciechanowskiego.

W 2022 r. zabezpieczone środki finansowe na pomoc dla osób niepełnosprawnych przy zaopatrzeniu w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze stanowiły 27 % otrzymanego limitu. Ustawa z dnia 9 maja 2018 r. o szczególnych rozwiązaniach spierających osoby niepełnosprawne ze znacznym stopniem umożliwiła tej grupie osób korzystanie z wyrobów medycznych bez limitu czasowego, który obowiązywał w przepisach NFZ. Powyższy przywilej znajduje zastosowanie w PCPR przy realizacji dofinansowań ze środków PFRON przy zaopatrzeniu w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze. Każdego roku zabezpiecza się środki finansowe PFRON w możliwie maksymalnej wielkości, mając na uwadze realizację pozostałych zadań. W 2022 roku było to 44 % środków zatwierdzonych na rehabilitację społeczną (bez środków WTZ). Udzielając tak wysokiej wielkości ww. pomoc stajemy się jednocześnie realizatorem Programu „Za Życiem”, co jest obowiązkiem samorządu powiatowego.

5.1.4. Dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny

Określony na rok 2022 limit środków na dofinansowanie zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny to kwota 30.720,00 zł dla osób dorosłych i 11.500,00 zł dla dzieci i młodzieży. Dofinansowanie do zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny odbywa się zgodnie z zasadami opracowanymi (w oparciu o przepisy prawa) przez PCPR i zatwierdzone przez Dyrektora PCPR. Wnioski o dofinansowanie składają osoby niepełnosprawne, którym lekarz prowadzący zleci rehabilitację w warunkach domowych na określonym sprzęcie rehabilitacyjnym i uzasadnioną celowość zakupu urządzenia. Maksymalna kwota dofinansowania wynosi 80 % wartości sprzętu. Wnioskodawca musi więc posiadać 20 % własnych środków. W 2022 r. udzielono dofinansowań 22 osobom przy zakupie sprzętu rehabilitacyjnego na kwotę 42.203,19 zł w tym : 16 dorosłym na kwotę 30.710,40 zł i 6 dzieciom na kwotę 11.493,00 zł. W 2022 r. w porównaniu do 2021 r. nastąpił wzrost liczby beneficjentów o 3 osoby.

5.1.5. Dofinansowanie do likwidacji barier architektonicznych, technicznych i w komunikowaniu się

Osoby niepełnosprawne mogą składać wnioski o dofinansowanie barier w każdym czasie. Pozytywnie ocenione wnioski stanowią podstawę zawarcia umowy cywilno-prawnej o dofinansowanie. W 2022 r. złożono łącznie 79 wniosków na kwotę 433.977,60 zł.

W ramach likwidacji barier udzielono pomocy 72 osobom niepełnosprawnym na łączną kwotę 326.871,00 zł dla 49 osób dorosłych niepełnosprawnych na kwotę 214.257,34 zł oraz dla 24 dzieci na kwotę 112.614,00 zł. Zawarto 73 i zrealizowano 72 umowy, które dotyczyły:

- barier architektonicznych – 6 umów (6 pomieszczeń sanitarno-higienicznych, wyrównanie podłóg) wykorzystana kwota 100.893,00 (1 umowa dotyczyła dziecka – 30.000,00 zł);
- barier technicznych – 34 umowy (łóżka rehabilitacyjne, podnośniki elektryczne, szyny, schodolazy, urządzenia umożliwiające samodzielne korzystanie z pomieszczeń sanitarno-higienicznych, np. siedziska prysznicowe, uchwyty, nasadki, kabiny prysznicowe) wykorzystana kwota 130.980,00 zł (1 umowa dotyczyła dziecka);
- w komunikowaniu się – 32 umowy (komputery przenośne) wykorzystana kwota 94.998,00 zł (22 umowy dotyczyły dzieci).

Wśród zrealizowanych umów znajdują się 32 umowy zawarte z mieszkańcami wsi na łączną kwotę 115.963,00 zł.

W relacji 2022 : 2021 rok (326.871,00 : 302.246,00 zł) nastąpił wzrost wartości pomocy w ww. zakresie o 24.625,00 zł. Wszyscy beneficjenci tego wsparcia to osobowy ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności. Zaznacza się, że likwidując bariery beneficjentowi wspieramy jego opiekunów, ułatwiamy opiekę i pielęgnację. Ma to miejsce w przypadku dofinansowań do zakupu np. łóżka rehabilitacyjnego lub podnośnika. Zdarza się, że w rodzinie jest kilka osób niepełnosprawnych. W 2022 roku likwidując bariery architektoniczne poprzez dostosowanie łazienki i WC w mieszkaniu osoby niepełnosprawnej pomocą w sposób pośredni objęliśmy jeszcze jednego niepełnosprawnego członka rodziny. Dofinansując zakup sprzętu elektronicznego (np. laptopa) ułatwiamy dorosłym osobom niepełnosprawnym komunikację społeczną, a w przypadku dzieci i młodzieży ten przedmiot dofinansowania staje się ważnym narzędziem edukacyjnym.

5.1.6. Dofinansowanie ze środków PFRON organizacji sportu, kultury, rekreacja i turystyki dla osób niepełnosprawnych oraz zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny

O dofinansowanie w tym zakresie mogą ubiegać się osoby prawne i jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej, jeżeli prowadzą działalności na rzecz osób niepełnosprawnych przez okres, co najmniej 2 lat. Wnioski składane są do 30 listopada roku poprzedzającego realizację zadania.

W 2022 r. zawarto 4 umowy na dofinansowanie sportu, turystyki i rekreacji osób niepełnosprawnych. Beneficjentami środków w kwocie 40.000,00 zł były: Towarzystwo Przyjaciół Dzieci, Towarzystwo Wali z Kalectwem, Ciechanowskie Stowarzyszenie dla Niepełnosprawnych oraz PCK w Ciechanowie. Z tej formy skorzystało 136 osób.

Do końca listopada 2022 r. od 4 organizacji pozarządowych wpłynęły 4 wnioski na dofinansowanie z tego tytułu. Wszystkie spełniają kryteria udzielania dofinansowania. Decyzje o udzieleniu pomocy wnioskodawcom zostaną podjęte dopiero po zatwierdzeniu planu rzeczowo-finansowego środków PFRON na 2023 r.

5.1.7. Zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny osobom prawnym i jednostkom nie posiadającym osobowości prawnej

W 2022 r. zawarto jedną umowę na zaopatrzenie w sprzęt rehabilitacyjny osobom prawnym i jednostkom nie posiadającym osobowości prawnej. Beneficjentem środków w kwocie 2.804,00 zł było Towarzystwo Przyjaciół dzieci. Do końca listopada 2022 r. nie wpłynął żaden wniosek na dofinansowanie z tego tytułu w roku 2023.

5.1.8. Powiatowa Społeczna Rada do spraw Osób Niepełnosprawnych

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie ściśle współpracuje i obsługuje od strony technicznej Powiatową Społeczną Radę do Spraw Osób Niepełnosprawnych. Powiatowe rady są organami opiniodawczo-doradczymi. Do zakresu ich działania należą: inspirowanie przedsięwzięć zmierzających do integracji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych i realizacji praw osób niepełnosprawnych, opiniowanie projektów powiatowych programów działań na rzecz osób niepełnosprawnych, ocena realizacji programów, opiniowanie projektów uchwał i programów przyjmowanych przez radę powiatu pod kątem ich skutków dla osób niepełnosprawnych. W siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie odbywają się posiedzenia Rady, w których uczestniczą pracownicy Centrum. W 2022 roku tut. Centrum obsługiwało 4 posiedzenia Rady.

5.2. Realizacja innych działań finansowych ze środków PFRON

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie sporządza kwartalne i roczne sprawozdania rzeczowo-finansowe z realizacji zadań powiatu z zakresu rehabilitacji i zatrudniania osób niepełnosprawnych finansowanych ze środków PFRON. Sprawozdania obejmują również rehabilitację zawodową realizowaną przez PUP w Ciechanowie.

Tut. Centrum występuje także do Departamentu Finansowego PFRON z wnioskami o przekazanie środków finansowych na bieżącą realizację zadań powiatu. Dokonuje płatności ze środków PFRON z tytułu zobowiązań do beneficjentów rehabilitacji zawodowej wg. dyspozycji pisemnych Powiatowego Urzędu Pracy w Ciechanowie.

5.2.1. Realizacja Programu pilotażowego Aktywny Samorząd

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie realizuje i rozlicza program Aktywny Samorząd ze środków PFRON. W dniu 19.04.2022 r. zawarto aneks do umowy między PFRON, a Powiatem Ciechanowskim na realizację programu pilotażowego Aktywny Samorząd. W roli realizatora umowy w Powiecie Ciechanowskim występuje Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie. Dzięki programowi udało się w 2022 r. pozyskać kwotę 153.810,00 zł na realizację objętych nim zadań. Dofinansowanie zwiększono o 164.406,00 zł w ramach aneksu do umowy z dnia 14.11.2022 r. Łącznie na realizację Aktywny Samorząd otrzymano 233.334,00 zł. Zgodnie z obowiązującymi w programie procedurami realizacja edycji programu Aktywny Samorząd w 2022 r. jest wydłużona do 15.04.2023 r. W Powiecie Ciechanowskim Program był realizowany w dwóch modułach: Moduł I likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową i Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym. Na dzień 31.12.2022 r. wykorzystano łącznie w dwóch modułach 186.725,62 zł. Należy podkreślić, że realizacja tego Programu od 2021 r. odbywała się wyłącznie przy wykorzystaniu Systemu Obsługi Wsparcia (SOW).

Pomoc w Module I jest realizowana w ramach obszarów i określonych dla nich zadań:

Moduł I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową

Obszar A – likwidacja bariery transportowej

Zadanie 1: pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu, wiek aktywności zawodowej lub zatrudnianie.

Zadanie 2: pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu, wiek aktywności zawodowej.

Zadanie 3: pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagających z korzystania z usług tłumacza migowego, wiek aktywności zawodowej.

Zadanie 4: pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu, adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie.

Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestnictwa w społeczeństwie informacyjnym

Zadanie 1: pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych, wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie.

Zadanie 2: dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych, wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie.

Zadanie 3: pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku, wiek aktywności zawodowej.

Zadanie 4: pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy, wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie.

Zadanie 5: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, zakupionego w ramach programu, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się

Zadanie 1: Pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności z dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym.

Zadanie 2: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności.

Zadanie 3: pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości, adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności, wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie.

Zadanie 4: pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (co najmniej na III poziomie jakości), adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawnością, wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie.

Zadanie 5: pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu powodującego problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania, wiek aktywności zawodowej i zatrudnienie.

Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką), adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności w wieku aktywności zawodowej, którzy są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka.

Moduł II – pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym, adresowana do osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, pobierających naukę w szkole wyższej lub szkole policealnej lub kolegium, a także do osób mających przewód doktorski poza studiami doktoranckimi.

Druki wniosków wraz z wkładami i załącznikami można było otrzymać również w siedzibie Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie, ul. 17 Stycznia 7, pok. 101.

W 2022 r. wpłynęło 48 wniosków od osób niepełnosprawnych o uzyskanie pomocy w ramach programu pilotażowego Aktywny Samorząd. Na I Moduł złożono 28 wniosków, na

II Moduł 22 wnioski. W ramach Modułu I zawarto 26 umów. W ramach Modułu II zawarto 22 umowy. Umowy aktualnie są w trakcie realizacji.

W ramach Modułu I zawarto:

- 2 umowy: obszar A Zadanie nr 1, pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do posiadanego samochodu w wysokości 16.000,00 zł;
- 2 umowy: obszar A zadanie nr 2 pomoc w uzyskaniu prawa jazdy w wysokości 4.027,00 zł;
- 5 umów: obszar B zadanie nr 1, pomoc w zakupie sprzętu elektrycznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla dorosłych osób niedowidzących. Zrealizowana pomoc w wysokości 28.535,00 zł;
- 5 umów: obszar B zadanie nr 4, pomoc w zakresie zakupu sprzętu elektronicznego lub jego oprogramowania dla osób głuchych lub niedosłyszących w wysokości 20.000,00 zł;
- 1 umowa: obszar B zadanie nr 3, pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania dla osób z dysfunkcją narządu wzroku w wysokości 5.578,00 zł;
- 4 umowy: obszar C zadanie nr 1, dofinansowanie do zakupu wózka elektrycznego o napędzie elektrycznym. Zrealizowano pomoc w wysokości: 80.130,00 zł;
- 1 umowa: obszar C zadanie nr 2, dofinansowanie utrzymania sprawności technicznej do posiadanego wózka elektrycznego o napędzie elektrycznym. Zrealizowano pomoc w wysokości: 1.260,00 zł;
- 3 umowy: obszar C zadanie nr 3, pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne w wysokości: 58.905,00 zł;
- 1 umowa – obszar C zadanie nr 5, dofinansowanie do zakupu oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego w wysokości: 7.500,00 zł;
- 2 umowy: obszar D, dofinansowanie do kosztów pobytu dziecka w przedszkolu w wysokości: 5.399,00 zł.

Łącznie w ramach Modułu I zostanie udzielone wsparcie 27 osobom niepełnosprawnym na kwotę 231.669,00 zł.

Moduł II dofinansowanie lub refundacja kosztów uzyskania wykształcenia na poziomie wyższym liczy 15 beneficjentów. Wyplacona do dnia 30 grudnia 2022 r. pomoc

niepełnosprawnym studentom to kwota w wysokości 52.266,00 zł. Dofinansowanie wypłaca się do kosztów czesnego zaraz po zawarciu umowy, a dodatek na pokrycie kosztów kształcenia po zakończeniu semestru objętego dofinansowaniem i po złożeniu przez beneficjenta zaświadczenia z uczelni, że zaliczył semestr lub uczęszczał na zajęcia zgodnie z planem nauczania. W 2022 r. realizacja programu odbywała się elektronicznie. Beneficjenci w większości składali wnioski o dofinansowanie elektronicznie. PCPR procedowało wnioski wyłącznie elektronicznie wykorzystując w tym celu elektroniczny system SOW. Rozliczenie finansowe z PFRON przebiegały również elektronicznie.

5.2.2. Realizacja Programu celowego Wyrównywanie różnic między regionami III

W 2022 r. została rozliczona umowa na dofinansowanie montażu platformy dla osób niepełnosprawnych w Urzędzie Gminy Grudusk na kwotę 30.307,00 zł. W trakcie rozliczenia jest umowa na dofinansowanie zakupu samochodu do przewozu osób niepełnosprawnych i poruszających się na wózkach inwalidzkich dla Warsztatu Terapii Zajęciowej przy Domu Pomocy Społecznej w Ciechanowie, ul. Krucza 32. Przyznane dofinansowanie wynosi 105.000,00 zł.

5.2.3. Program „Mieszkanie dla absolwenta”

W dniu 21.07.2022 r. Powiat Ciechanowski przystąpił do realizacji programu „Mieszkanie dla absolwenta”. Zgodnie z treścią Uchwały Nr 109/2022 Rady Powiatu Ciechanowskiego z dnia 12.08.2022r. realizacja ww. programu została powierzona Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie.

Beneficjentem programu może być osoba z niepełnosprawnością, która spełnia poniższe warunki:

- posiada orzeczenie o znacznym stopniu niepełnosprawności, a w przypadku osób z niepełnosprawnością narządu słuchu, także w stopniu umiarkowanym lub orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, a w przypadku osób z niepełnosprawnością narządu słuchu również na równi z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności;

- posiada status absolwenta szkoły podstawowej (wszystkich typów szkół) lub szkoły wyższej, uzyskany w okresie 36 miesięcy poprzedzających datę złożenia wniosku;
- posiada pełną zdolność do czynności prawnych;
- złoży oświadczenie o braku możliwości zamieszkania w miejscowości realizowania aktywności zawodowej;
- złoży oświadczenie o poszukiwaniu zatrudnienia lub o podjętym zatrudnieniu.

Dofinansowanie będzie udzielane na koszty najmu mieszkania lub domu na okres maksymalnie 36 miesięcy i będzie miało charakter regresywny, od 100 % w 1-12 miesiąca, 70 % od 13-24 miesiąca, 40% od 25-36 miesiąca, nie więcej niż maksymalna kwota dofinansowania dla danej lokalizacji wynajmowanego lokalu mieszkalnego lub domu jednorodzinnego.

W 2022 r. do tut. Centrum nie wpłynął żaden wniosek o dofinansowanie w ramach ww. programu.

5.2.4. Program „Dostępne mieszkanie”

W dniu 21.07.2022 r. Powiat Ciechanowski przystąpił do realizacji programu „Dostępne mieszkanie”. Zgodnie z treścią Uchwały Nr 110/2022 Rady Powiatu Ciechanowskiego z dnia 12.08.2022r. realizacja ww. programu została powierzona Powiatowemu Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie.

Beneficjentami programu może być osoba z niepełnosprawnością, która spełnia poniższe warunki:

- posiada orzeczenie o niepełnosprawności w stopniu znacznym lub orzeczenie traktowane na równi z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, z tytułu niepełnosprawności narządu ruchu uniemożliwiającej poruszanie się bez użycia wózka;
- złoży oświadczenie, wraz z dokumentacją fotograficzną, o barierach architektonicznych w mieszkaniu i/lub w budynku, uniemożliwiających samodzielne wyjście za zewnątrz na poziom zero;
- złoży oświadczenie o dysponowaniu tytułem prawnym do lokalu na mocy prawa własności lub spółdzielczego własnościowego prawa do lokalu;
- w momencie składania wniosku nie ukończyła 65 roku życia.

Dofinansowanie dotyczy dopłaty do zakupu mieszkania pozbawionego barier architektonicznych, znajdujących się w lokalizacji umożliwiającej samodzielne opuszczenie budynku, aż do poziomu zero przed budynkiem. Przedmiotem dofinansowania będzie różnica pomiędzy ceną mieszkania nabywanego i sprzedawanego, która nie może być większa niż równowartość iloczynu 15 m² i wartości średniego wskaźnika przeliczeniowego kosztu odtworzenia 1 m² powierzchni użytkowej budynków mieszkalnych, ogłaszanej przez Bank Gospodarstwa Krajowego w programie „Mieszkanie na Star” na dany kwartał, w którym nabywane jest mieszkanie, obowiązującej dla lokalizacji mieszkania nabywanego.

W 2022 r. do tut. Centrum nie wpłynął żaden wniosek o dofinansowanie w ramach ww. programu.

6. Zadania Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Ciechanowie

Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Ciechanowie w 2022 r., wykonywał zadania wyłącznie na obszarze Powiatu Ciechanowskiego. Do kompetencji struktury orzeczniczej, jaką jest Zespół należy:

- orzekanie o stopniu niepełnosprawności do celów związanych:

- ze szkoleniem i zatrudnieniem osób niepełnosprawnych;
- zatrudnieniem w zakładzie aktywizacji zawodowej;
- uczestnictwem w warsztacie terapii zajęciowej;
- koniecznością zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze oraz pomoce techniczne ułatwiające funkcjonowanie;
- prawem do korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji, przez co rozumie się: korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej oraz organizacje pozarządowe i inne placówki;
- z uzyskaniem zasiłku stałego,
- z uzyskaniem zasiłku pielęgnacyjnego i świadczenia pielęgnacyjnego;
- korzystaniem z karty parkingowej;
- prawem do zamieszkiwania w odrębnym pokoju;
- korzystaniem z ulg i uprawnień wynikających z odrębnych przepisów;

- orzekanie o niepełnosprawności dzieci do 16 roku życia do celów:

- uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego,
- uzyskania świadczenia pielęgnacyjnego z tytułu opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym;
- uzyskania ulg i uprawnień wynikających z odrębnych przepisów;

- wydawanie legitymacji osobom niepełnosprawnym;

- wydawanie kart parkingowych.

6.1. Orzekanie o niepełnosprawności i o stopniu niepełnosprawności

Wnioski o wydanie orzeczeń o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, legitymacji osoby niepełnosprawnej oraz karty parkingowej są składane wyłącznie osobiście, sporadycznie przesyłane za pośrednictwem poczty.

Na podstawie art. 11 ust. 1 ustawy z dnia 2 marca 2020 r. o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, a także Rozporządzenia Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 26.03.2020 r. (Dz. U. z 2020, poz. 534), Powiatowy Zespół do spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Ciechanowie do odwołania wprowadził ograniczenia w osobistym uczestnictwie wnioskodawcy podczas posiedzeń Zespołu.

Zaplanowane posiedzenia składów orzekających odbywały się w terminach wskazanych w zawiadomieniach, ale z wyłączeniem bezpośredniego badania i wywiadu osoby ubiegającej się o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności, która wniosek złożyła do dnia 12.09.2022 r.

Od 13.09.2022 r. na podstawie Rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 19.07.2022 r. o zmianie rozporządzenia zmieniającego rozporządzenie w sprawie orzekania o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności przywrócono osobiste stawiennictwo wnioskodawców na posiedzenia składów orzekających.

Od września 2022r., na podstawie rekomendacji Wojewody mazowieckiego część wnioskodawców była wzywana na posiedzenia składów orzekających. Najczęściej były to

osoby, które złożyły niewystarczającą ilość dokumentacji medycznej lub wnioskodawcy, ubiegający się po raz pierwszy o status osoby niepełnosprawnej.

Przedłużenie ważności orzeczeń z uwagi na stan epidemii i stanu zagrożenia epidemicznego: na podstawie art. 15h ust. 1 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych, z przyczyn związanych z przeciwdziałaniem COVID-19, **orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności, których ważność upływa w terminie od dnia 8 marca 2020 r., została ustawowo wydłużona do upływu 60. dnia od dnia odwołania stanu zagrożenia epidemicznego lub stanu epidemii, jednak nie dłużej niż do dnia wydania nowego orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności.**

Przewodniczącym składu orzekającego jest zawsze lekarz, powołany do Zespołu przez Starostę, o specjalności stosownej do rodzaju schorzenia osoby badanej.

Członkami Zespołu w 2022 r. byli lekarze następujących specjalności:

- specjalista chorób wewnętrznych,
- specjalista chorób wewnętrznych i geriatrici,
- specjalista chorób wewnętrznych, specjalista medycyny rodzinnej,
- pediatra,
- ortopeda traumatolog, specjalista rehabilitacji medycznej,
- okulista,
- neurolog.

W posiedzeniach Zespołu w 2022 r. brali również udział powołani przez Starostę następujący członkowie składów orzekających:

- psycholog,
- pedagog,
- pracownik socjalny,
- doradca zawodowy.

Ich udział w posiedzeniach uzależniony był od:

- celu, w jakim wniosek został złożony,
- charakteru naruszenia sprawności organizmu,

- wieku dziecka, którego rodzic występuje o uznanie za osobę niepełnosprawną lub osoby dorosłej ubiegającej się o stopień niepełnosprawności.

W 2022 roku wpłynęło do Zespołu łącznie 1.543 wniosków które dotyczyły:

- wydania orzeczenia o stopniu niepełnosprawności
(dla osób powyżej 16 roku życia) - **1002 wnioski;**
- wydania orzeczenia o niepełnosprawności dziecka
(dla dzieci do 16 roku życia) - **200 wniosków;**
- wydania legitymacji osoby niepełnosprawnej
(dla niepełnosprawnych dzieci i osób dorosłych) - **163 wnioski;**
- wydania karty parkingowej - **178 wniosków.**

Należy zaznaczyć, że we wszystkich ww. sprawach osoby zainteresowane osobiście pobierały druki właściwych wniosków, uzyskując przy tym niejednokrotnie pomoc w ich wypełnianiu oraz szeroką informację o złożeniu kompletu dokumentów.

Prawie wszystkie wnioski były składane osobiście w Powiatowym Zespole.

Pomimo bardzo dużej ilości wniosków w różnych - jak wyżej widać sprawach - były one rozpatrywane na bieżąco, w terminie przewidzianym w Kodeksie Postępowania Administracyjnego.

Poniższe zestawienie tabelaryczne obrazuje cel i przyczynę dla jakich składano wnioski o wydanie orzeczeń o niepełnosprawności w sprawach dzieci do 16 roku życia oraz o stopniu niepełnosprawności osób dorosłych powyżej 16 roku życia.

Liczba i cel przyjętych wniosków o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności w 2022 r.

Lp.	Cele złożenia wniosku	Liczba wniosków Narastająco	Udział %
1.	Odpowiednie zatrudnienie	139	13,9
2.	Szkolenie	2	0,2

3.	Uczestnictwo w terapii zajęciowej	8	0,8
4.	Konieczności zaopatrzenie w przedm. ortoped. i środki pomoc.	92	9,1
5.	Korzystania z systemu środowisk. wsparcia w samodz. egz.	92	9,1
6.	Zasiłek stały	140	14,0
7.	Zasiłek pielęgnacyjny	233	23,3
8.	Korzystanie z karty parkingowej	205	20,5
9.	Inne cele – ulgi i uprawnienia wynikające z odrębnych przepisów, w tym świadczenie pielęgnacyjne	91	9,1
	Razem dorośli powyżej 16 roku życia	1002	100
1.	Zasiłek pielęgnacyjny dla dzieci do 16 r. ż.	178	89,0
2.	Świadczenie pielęgnacyjne z tyt. opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym	10	5,0
3.	Inne (zaopatrzenie ortoped. dla dzieci do 16 r. ż.. karta parkingowa)	12	6,0
	Razem dzieci do 16 roku życia	200	100

Omawiając powyższe dane statystyczne można stwierdzić, iż wnioski o wydanie orzeczenia o stopniu niepełnosprawności składane były głównie dla celów:

- zatrudnienia – 139 osób – 13,9%;
- korzystania z zasiłku pielęgnacyjnego (dot. osób powyżej 16 r. ż.) – 233 osób – 23,3%;
- korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji (korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki) – 92 osoby – 9,1%;
- uzyskania karty parkingowej – 205 osób – 20,5%;
- zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne (dot. osób powyżej 16 r.ż.) – 92 osoby – 9,1%;
- uzyskania zasiłku stałego – 140 osób - 14,0%;

W niewielkim stopniu dla celów:

- uczestnictwa w warsztacie terapii zajęciowej – 8 osób – 0,8%;
- korzystania z ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym na podstawie odrębnych przepisów (w tym świadczenie pielęgnacyjne) – 91 osoby – 9,1%.

Wnioski o wydanie orzeczenia o **niepełnosprawności dziecka**, składane były głównie **w celu** uzyskania:

- zasiłku pielęgnacyjnego – 178 osób – 89,0%;
- mniejszy procent - 10 osób – 5,0% - dot. ubiegania się o świadczenie pielęgnacyjne;
- inne cele (np. uzyskanie karty parkingowej) - 12 osób – 6,0%.

Orzekanie o niepełnosprawności dzieci oraz o stopniu niepełnosprawności osób powyżej 16 roku życia.

Powiatowy Zespół wydaje orzeczenia:

- **stopniu niepełnosprawności** (dla osób powyżej 16 roku życia) na wniosek osoby zainteresowanej lub jej przedstawiciela ustawowego albo za ich zgodą – instytucji pomocy społecznej;
- **niepełnosprawności dzieci** do 16 roku życia.

W celu orzeczenia niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności odbyło się **60 posiedzeń** składów orzekających, na których rozpatrzono i wydano **łącznie 1101 orzeczeń**, z tego:

osobom dorosłym po 16 roku życia – 910 orzeczeń w tym:

- **856** orzeczenia z określeniem stopnia niepełnosprawności (94,0%),
- **47** orzeczeń o nie zaliczeniu do osób niepełnosprawnych (5,2%),
- **7** orzeczeń odmawiających wydania orzeczenia z uwagi na fakt, że wnioskodawca posiadał orzeczenie określające stopień niepełnosprawności, a nie nastąpiło pogorszenie stanu zdrowia uzasadniające wydanie nowego orzeczenia (0,8%);

dzieciom do ukończenia 16 roku życia – 191 orzeczeń, w tym:

- **182** orzeczenia o zaliczeniu dziecka do osób niepełnosprawnych (95,3 %),
- **8** orzeczeń o nie zaliczeniu dziecka do osób niepełnosprawnych (4,2 %)
- **1** orzeczenie o odmowie wydania orzeczenia o niepełnosprawności (0,5 %)

Reasumując – łącznie w 2022 r. wydano 1101 orzeczeń: 910 osobom dorosłym / po 16 roku życia/ i 191 dzieciom /przed 16 rokiem życia.

Liczba wydanych orzeczeń według stopni niepełnosprawności.

Udział ilościowy i procentowy poszczególnych stopni niepełnosprawności wśród **856** orzeczeń **zaliczających** do stopni niepełnosprawności (dotyczy osób po 16 roku życia) przedstawia się następująco:

- orzeczenia o lekkim stopniu niepełnosprawności – 276 - 32,2%;
- orzeczenia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności – 414 - 48,4%;
- orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – 166 - 19,4%.

W wydanych przez Zespół orzeczeniach o uzyskanym stopniu niepełnosprawności przeważa **umiarkowany** stopień niepełnosprawności, a co za tym idzie – najliczniejszą grupę **48,4%** stanowią osoby z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolne do pracy albo zdolne do pracy w warunkach pracy chronionej lub na stanowisku przystosowanym do potrzeb osoby niepełnosprawnej, wymagające czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu funkcjonowania.

32,2% to osoby, którym orzeczono **lekki** stopień niepełnosprawności. Są to osoby o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy, w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną, lub mająca ograniczenia w pełnieniu ról społecznych, dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

19,4% wnioskodawców uzyskało **znaczny** stopień niepełnosprawności. Oznacza to osobę o naruszonej sprawności organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji. Niezdolność do samodzielnej egzystencji oznacza naruszenie sprawności organizmu w stopniu uniemożliwiającym zaspokajanie bez pomocy innych osób podstawowych potrzeb życiowych, za które uważa się przede wszystkim samoobsługę, poruszanie się i komunikację.

Jednakże zaliczenie do znacznego albo umiarkowanego stopnia niepełnosprawności nie wyklucza możliwości zatrudnienia tej osoby u pracodawcy nie zapewniającego warunków

pracy chronionej, w przypadku uzyskania pozytywnej opinii Państwowej Inspekcji Pracy o przystosowaniu przez pracodawcę stanowiska do potrzeb osoby niepełnosprawnej (art. 4, ust. 5 ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnieniu osób niepełnosprawnych).

Analizując dane w zakresie **orzekania o niepełnosprawności dzieci** należy zwrócić uwagę na fakt, iż wprawdzie wśród wydanych **191** orzeczeń - **182** (95,3%) dzieci **zostało uznanych za niepełnosprawne**, jednakże **8** dzieci (4,2%) **nie spełniało kryteriów** określonych w obowiązujących przepisach. W związku z tym nie zostały zaliczone do osób niepełnosprawnych, co skutkuje faktem nie otrzymania zasiłku pielęgnacyjnego, a także niemożnością skorzystania z uprawnień przysługujących osobie niepełnosprawnej. Jedno dziecko otrzymało odmowę wydania orzeczenia w związku z ważnym orzeczeniem o niepełnosprawności na dzień posiedzeń zespołu opiniującego.

Od wydanych przez Powiatowy Zespół w 2022 roku 1101 **orzeczeń** łącznie – dla dorosłych i dzieci do Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Warszawie **złożono 135 odwołań** (12,3%) . Ostateczny sposób załatwienia wszystkich odwołań nie jest nam znany z uwagi na fakt, że do chwili obecnej tut. Zespół nie otrzymał zwrotu wszystkich akt spraw z Wojewódzkiego Zespołu w Warszawie, głównie z powodu wydłużonej procedury przy dalszym składaniu odwołań do Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych. Jednakże z dotychczasowej praktyki wynika, iż ilość uchylonych orzeczeń jest znikoma.

6.2. Wydawanie legitymacji osoby niepełnosprawnej

Przewodniczący Zespołu z upoważnienia Starosty wydawał legitymację osoby niepełnosprawnej wnioskodawcom, którzy posiadają prawomocne orzeczenia o stopniu niepełnosprawności (osoby powyżej 16 roku życia) lub niepełnosprawności (dzieci do 16 roku życia) oraz orzeczenia innych organów orzekających, określonych odpowiednimi przepisami ustawy.

Z dniem 1 września 2017 roku na skutek nowelizacji ustawy o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych **organem wydającym legitymacje** został Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności.

W 2022 roku do Zespołu wpłynęły **163 wnioski** o wydanie legitymacji osoby niepełnosprawnej. Wydano **163 legitymacji**, w tym: **39** – dla dzieci oraz **124** osobom dorosłym.

6.3. Wydawanie kart parkingowych

Od 01 lipca 2014 roku Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Ciechanowie na mocy przepisów ustawy z dnia 23 października 2013 r. o zmianie ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz niektórych innych ustaw - realizuje procedurę wydawania kart parkingowych. Od tego dnia organem wydającym karty parkingowe jest Przewodniczący Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności, właściwy dla miejsca stałego pobytu osoby niepełnosprawnej lub siedziby placówki.

W okresie od 01 stycznia do 31 grudnia 2022 roku łącznie wydano **178** kart parkingowych.

Jak wynika ze wszystkich wyżej przedstawionych danych, corocznie przybywa wniosków o wydanie orzeczenia o niepełnosprawności, stopnia niepełnosprawności, karty parkingowej oraz legitymacji osoby niepełnosprawnej. Tendencję wzrostową można zinterpretować w taki sposób, iż zarówno cel jak i zakres działalności Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Ciechanowie pokrywa się z potrzebami lokalnego społeczeństwa.

6.4. Podsumowanie

Działający w strukturach Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie, Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności poprzez swoje zadania realizuje w pewnym stopniu szeroko pojętą rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych, zmierzającą do kompleksowego rozwiązywania ich problemów zarówno w zakresie odpowiedniego szkolenia, zatrudnienia – z uwzględnieniem możliwości psychofizycznych, uczestnictwa w terapii zajęciowej, korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji przez co rozumie się korzystanie z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych, świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki, korzystania ze świadczeń pieniężnych pomocy społecznej oraz z ulg i uprawnień, wynikających z odrębnych przepisów. Orzeczenia o niepełnosprawności dzieci są podstawą do uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego,

świadczenia pielęgnacyjnego z tytułu opieki nad dzieckiem niepełnosprawnym, także ulg i uprawnień związanych z uznaną niepełnosprawnością, stosownie do aktualnie obowiązujących przepisów.

Uprawnienia, z których najczęściej korzystają osoby niepełnosprawne to:

- uzyskanie świadczenia pielęgnacyjnego dla opiekuna osoby posiadającej znaczny stopień niepełnosprawności,
- uzyskanie zasiłku stałego z pomocy społecznej,
- korzystanie z dofinansowania w zakupie zaopatrzenia ortopedycznego i środków pomocniczych,
- korzystanie z dofinansowania w usuwaniu barier architektonicznych, technicznych i barier w komunikowaniu się,
- uzyskanie ulgi w odliczaniu kosztów leków oraz ulgi rehabilitacyjnej,
- korzystanie z ulgowych przejazdów środkami transportu publicznego oraz komunikacji miejskiej przez osoby posiadające znaczny stopień niepełnosprawności oraz ich opiekunów,
- korzystanie z ulgowych przejazdów środkami transportu publicznego oraz komunikacji miejskiej przez dzieci i uczącą się młodzież niepełnosprawną, bez względu na stopień, na określonych trasach: ze szkoły do miejsca zamieszkania i z miejsca zamieszkania do szkoły oraz na leczenie czy rehabilitację i z powrotem (niezbędne jest udokumentowanie terminu wizyty),
- uzyskanie karty parkingowej, pozwalającej na nie stosowanie się do niektórych znaków drogowych oraz korzystania z miejsc parkingowych przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych.

Reasumując, orzeczenia o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności dają możliwość osobom zainteresowanym korzystania z różnych form wsparcia w samodzielnej egzystencji i pełnieniu ról społeczno - zawodowych.

7. Wykaz potrzeb w zakresie pomocy społecznej i systemu pieczy zastępczej na terenie Powiatu Ciechanowskiego:

- 1) Utrzymanie zasobów kadrowych na poziomie zabezpieczającym realizację wszystkich zadań określonych w ustawach szczegółowych z obszaru pomocy społecznej, pieczy zastępczej i rehabilitacji społecznej osób niepełnosprawnych.

- 2) Zwiększenie liczby rodzin zastępczych poprzez kontynuowanie akcji propagujących rodzinne formy opieki, mającej na celu pozyskanie kandydatów na rodziny zastępcze oraz prowadzenie szkoleń dla kandydatów na rodziny zastępcze.
- 3) Organizowanie różnorodnych form integracji środowisk tworzących i wspierających rodzinne formy pieczy zastępczej.
- 4) Podnoszenie umiejętności zawodowych rodzin zastępczych w zakresie opieki i wychowania dzieci przebywających w pieczy.
- 5) Organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku, gdy rodzina zastępcza okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku poprzez podpisanie porozumień z osobami zgłaszającymi gotowość do pełnienia funkcji rodziny pomocowej.
- 6) Zapewnienie rodzinom zastępczym dostępu do specjalistycznej pomocy w przypadku dzieci wymagających diagnozy lub dzieci o szczególnych potrzebach rozwojowych i zdrowotnych.
- 7) Zabezpieczenie środków finansowych na udzielenie pomocy i wsparcia w formie świadczeń o charakterze finansowym i niefinansowym na poziomie rzeczywistych i prawnie uzasadnionych potrzeb mieszkańców powiatu, w tym w szczególności w obszarze realizacji zadań skierowanych do osób niepełnosprawnych.
- 8) Działania na rzecz utrzymania standardu usług świadczonych przez domy pomocy społecznej prowadzone przez Powiat Ciechanowski.
- 9) Dalsze prowadzenie specjalistycznego poradnictwa dla mieszkańców Powiatu Ciechanowskiego.
- 10) Realizacja projektów ukierunkowanych na niwelowanie zjawiska marginalizacji i wykluczenia społecznego określonych grup społecznych w szczególności przy pomocy środków zewnętrznych.
- 11) Rozwijanie profilaktyki, pomocy i opieki dla osób, które są uwiękane w przemoc w rodzinie.

Ciechanów, marzec 2023 r.

Opracowanie:

Dyrektor i Pracownicy

Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ciechanowie